

JAAARREKENING 2017

AVROTROS

Hilversum, 4 april 2018

AVROTROS

JAARREKENING 2017

Bladzijde

Jaarverslag

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS	I
Jaarverslag 2017 Raad van Toezicht AVROTROS	IX

Jaarrekening

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen	1
Geconsolideerde balans per 31 december 2017	7
Geconsolideerde exploitatierekening 2017	8
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017	9
Toelichting op de geconsolideerde balans	10
Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening	20
Enkelvoudige balans per 31 december 2017	28
Enkelvoudige exploitatierekening 2017	29
Toelichting op de enkelvoudige balans	30
Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening	34

Toelichtingen/specificaties

I. Toelichting op geconsolideerde exploitatierekening 2017 volgens categoriale indeling (Model IV)	36
II. Specificatie bij geconsolideerde exploitatierekening 2017 volgens categoriale indeling (Model Va)	37
III. Programmakosten per domein per platform (Model IX)	39
IV. Toelichting op nevenactiviteiten 2017 per cluster (Model VI)	40
V. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 2017 (Model VII)	41
VI. Exploitatierekening 2017 Programmabladen	43
VII. Exploitatierekening 2017 Deelnemingen	44
VIII. Exploitatierekening 2017 Cluster 1, 5 en 7	45

Bestemming van het resultaat

▪ Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	49
▪ Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2016	49
▪ Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2017	49

Overige gegevens

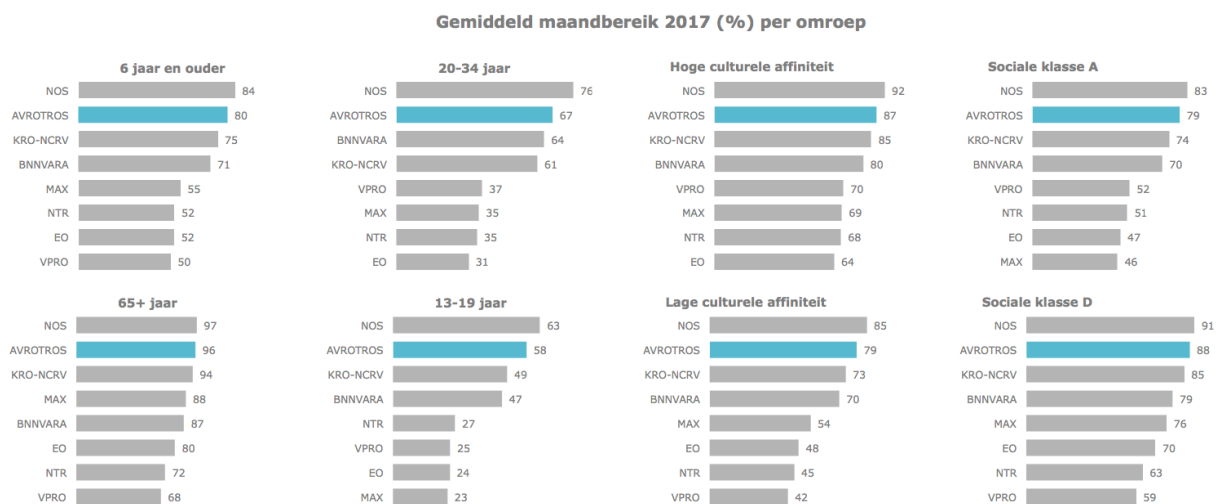
▪ Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	50
---	----

Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

AVROTROS gelooft dat een sterke, onafhankelijke publieke omroep belangrijk is voor de samenleving. AVROTROS maakt als onafhankelijke en maatschappelijk betrokken omroep kwalitatieve en innovatieve programma's, die relevant en toegankelijk zijn voor heel Nederland. Met die programma's willen wij informeren, inspireren en vermaken. Leidend is de doelstelling dat we daarbij een groot en breed publiek willen bereiken. Onze programma's verrijken en verbinden en sluiten niemand uit. Omdat wij elke dag te horen, te zien en online te bereiken zijn, werken wij dag in, dag uit om zichtbaar en open onze idealen te realiseren.

Vanuit de doelstelling een zo groot mogelijk publiek te willen bereiken, zijn wij trots op programma's die impact maken in de maatschappij. Dit kan door een collectief meeleven met een programma als Wie Is De Mol of de jaarlijkse uitzending van het Eurovisie Songfestival zijn, maar ook het aanvoelen en vooral duiden wat er leeft in de maatschappij via Nederlands drama als Papadag, door een actualiteitenprogramma als EenVandaag, of het aan de kaak stellen van (consumenten)misstanden in Radar.

AVROTROS staat middenin de maatschappij en is de enige omroep die met haar programma's inhoudelijk de volledige breedte van de Nederlandse bevolking bedient. Van jong tot oud, van links naar rechts en ongeacht welke achtergrond.

AVROTROS heeft veel contacten met maatschappelijke, culturele en educatieve instellingen. Dikwijls leveren deze instellingen inbreng aan programma's die betrekking hebben op thema's die in hun bereik liggen.

Het succes van een groot deel van de AVROTROS-programma's komt voort uit het feit dat deze overall aanwezig zijn; op televisie, radio, online, letterlijk middenin in de maatschappij en op de diverse sociale media. Bij de inzet van (sociale) media is het echter nooit het doel om zo veel mogelijk volgers te halen. Wel worden deze kanalen ingezet om daarlangs relevante en betrouwbare informatie te delen en heel actief de interactie te houden met de doelgroep, op exact de plekken waar deze het overgrote deel van hun tijd te vinden is. Of dit nu gaat over het bereiken van de jeugd, zoals het Instagram-succes van De Brugklas, de web-only dramaserie De Slet van 6 VWO of het bereiken van liefhebbers van Nederlandstalige muziek in de online omgeving van SterrenNL. Van het klassieke YouTube-kanaal dat AVROTROS vanuit Radio 4 ontplooit, tot het bereik van heel specifieke doelgroepen die bijvoorbeeld ten behoeve van Opsporing Verzocht via Facebook gevonden kunnen worden. AVROTROS wil relevant zijn voor grote groepen mensen en doet dit door aanwezig te zijn op de plekken waar deze zich bevinden.

Radio en televisie zijn van oudsher media die een brug slaan tussen generaties en die mensen bij elkaar brengen. Die brug is er nog steeds, alleen heeft deze in de loop der jaren wat renovatiewerkzaamheden gekregen. Met name lineaire televisie is nog altijd een maatschappelijk bindmiddel. Zie hoe *Wie Is De Mol* op de voet wordt gevolgd en grote groepen fans op de been krijgt om de finale live bij te wonen. Via sociale media als bijvoorbeeld Twitter, maar ook de WIDM-app (een half miljoen gebruikers), heeft het programma een nieuwe dimensie gekregen, kijkers kunnen live met de rest van Nederland discussiëren en direct reageren op wat er lineair op televisie gebeurt. Terugkijken mist die dynamiek en dus blijven veel mensen ervoor thuis. Nog steeds. Het succes dat *De Luizenmoeder* heeft, toont ook dit jaar weer de impact die 'oude' media nog altijd hebben. 'Must see' programma's kluisteren miljoenen aan de buis, omdat er de volgende ochtend bij het koffiezetapparaat over wordt gepraat. Nieuwe media wordt ingezet om (fragmenten) terug te kijken, maar het originele uitzendmoment is voor het grote publiek nog altijd leidend.

AVROTROS had in 2017 naast bovengenoemde ambities ook ambities op het gebied van personeel en de ambitie om te investeren in duurzaamheid.

Met betrekking tot het personeel is onder meer geïnvesteerd in het verder verhogen van de kwaliteit van de leidinggevenden. Belangrijk hierin is de komst van de nieuwe media directeur. Medio 2017 is Bart Barnas aangetreden als de nieuwe media directeur bij AVROTROS. De nieuwe mediadirecteur speelt ook een belangrijke rol bij het inspelen op de snelle ontwikkeling van de media en de maatschappelijke rol van de programmering van AVROTROS als publieke omroep.

Op het gebied van duurzaamheid is AVROTROS in 2017 overgegaan op volledig groene energie van Nederlandse herkomst. Tegelijk wordt gewerkt aan het terugbrengen van het energieverbruik door onder meer de installatie van een zonneboiler. Naast energie is er ook aandacht voor het terugbrengen van het afval en het papierverbruik. Voor het verduurzamen van de productie van de programma's is in 2017 getest bij twee van onze grootste televisie producties. De lessen die daaruit voort zijn gekomen worden in 2018 ook toegepast bij de andere producties.

Financiële gang van zaken

De inkomsten zijn in 2017 gering lager dan vorig jaar (4 procent). Dit is vooral het gevolg van een iets kleiner aantal geplaatste programma's op televisie. Dit was verwacht en heeft meer te maken met het uitzonderlijk hoge aantal programma's dat in 2016 is geplaatst. Voor Radio geldt dat de inkomsten vergelijkbaar zijn aan die van vorig jaar. Verder zijn de inkomsten van de programmabladen in 2017 verder gedaald. Na een positief exploitatieresultaat in 2016 is het resultaat over 2017 beperkt negatief (€ 0,5 miljoen). Dit kan worden opgevangen met de beschikbare reserve voor media-aanbod.

De liquiditeit is verder verbeterd ten opzichte van vorig jaar. De solvabiliteit is licht gedaald vooral als gevolg van een hoge voorraadpositie. Naast de liquiditeitspositie beschikt AVROTROS ook nog over een rekening-courant faciliteit van € 7 miljoen.

Risico- en Compliance management

Raamwerk en ontwikkelingen in 2017

AVROTROS heeft een gedegen risicomanagementsysteem ingevoerd met als doel om de organisatiedoelstellingen te helpen realiseren.

Het risicomangement door de jaren heen bij AVROTROS heeft altijd in het teken gestaan van integere en beheerste bedrijfsvoering.

Het risicomangementproces van AVROTROS kent een aantal kern onderdelen:

1. Risicobewustzijn
2. Risicogovernance
3. Risicostrategie
4. Risicoprocessen

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS

Dit zijn de vier onderdelen van ons risicomanagement raamwerk conform het RAVC-model en COSO-Enterprise Risk Management (ERM).

Risicobewustzijn

Het écht doorleven van de grootste risico's en onzekerheden is essentieel en maakt integraal onderdeel uit van onze cultuur. Dit vanuit de RvT, Directie, afdelingshoofden, projecten, programma's en alle medewerkers. Wij hebben naast een aantal hard controls, ook focus op soft controls. De menskant van risicomanagement is essentieel en heeft de aandacht bij AVROTROS.

Risicogovernance

AVROTROS heeft een risicogovernance, waarbij elk risico en elke beheersingsmaatregel een eigenaar kent, zodat verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd. In het proces van risicomanagement worden ook de risico's meegenomen ten aanzien van wet- en regelgeving, te denken valt dan aan privacy- en mediawetgeving. Er zijn binnen AVROTROS aangewezen functionarissen die het proces van risicomanagement en compliance monitoren en opvolgen. In 2017 is het risicomanagementsysteem nader geëvalueerd en verder geoptimaliseerd.

Risicostrategie

AVROTROS heeft een keuze gemaakt voor een risicomanagementraamwerk dat aansluit bij de werkwijze en cultuur van AVROTROS en als marktconform bestempeld kan worden, naast de geldende richtlijnen ten aanzien van risicomanagement. Zo werken wij met het COSO-Enterprise Risk Management (ERM) en het RAVC-model voor het concretiseren van het risicomanagementproces aan de ene kant en de risicohouding en risicobereidheid aan de andere kant. Vanuit een wettelijk perspectief wordt de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 400.110 nageleefd.

Risicoprocessen

AVROTROS heeft bovenstaande proces ingedeeld naar twee cycli:

De strategische risicomanagementcyclus: deze cyclus behelst onder andere het inrichtingsvraagstuk over risicogovernance, risicohouding van het directieteam en risicobereidheid vastgesteld door het directieteam en de strategische risico's in relatie tot het strategisch plan. Deze hele cyclus is door het directieteam in 2017 wederom herijkt en afgestemd met de RvT.

De operationele risicomanagementcyclus: deze cyclus gaat over het expliciteren van de operationele (IT)-, journalistieke-, compliance- en financiële risico's die gelopen worden op alle afdelingen. Deze risico's worden opgenomen in de risicomanagement rapportage van AVROTROS en worden door alle afdelingshoofden opgevolgd en besproken met de directie.

Alle twee cycli maken onderdeel uit van de reguliere planning & control cyclus van AVROTROS en vormt zo een integraal onderdeel van de gehele bedrijfsvoering.

Risicoacceptatie

Onderstaand een weergave van de risico bereidheid. De snelle ontwikkelingen binnen de media maken dat AVROTROS sneller zal moeten vernieuwen om relevant te blijven. Als gevolg hiervan meent de directie dat het risicoprofiel op strategisch gebied licht naar boven kan worden bijgesteld. De risicobereidheid op de andere gebieden is vooralsnog ongewijzigd.

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS

<i>Risicocategorie</i>	<i>Risicoacceptatie</i>	<i>Toelichting</i>
Strategisch	Gematigd	AVROTROS is bereid risico's te nemen bij het nastreven van haar strategische ambities. Hierbij is het bereiken van een brede doelgroep met onderscheidende programmering van belang. Ook het behouden van een goede relaties met leden en stakeholders achten wij van groot belang.
Operationeel	Laag	De risicobereidheid van AVROTROS is laag daar waar het de realisatie van de operationele doelstellingen betreft. Op het gebied van cultuur, gedrag en leiderschap en op het gebied van reputatie van de publieke omroep en AVROTROS proberen we, waar mogelijk, risico's te vermijden. Tegelijk zijn we ambitieus en resultaatgericht.
Financieel	Laag	De risicobereidheid van AVROTROS is laag daar waar het de realisatie van de financiële doelstellingen betreft. AVROTROS streeft naar een solide financiële positie om de continuïteit te waarborgen. AVROTROS richt zich op de doelmatige besteding van de publieke middelen.
Compliance	Nul	AVROTROS streeft ernaar om te voldoen aan elke van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit geldt in het bijzonder voor de mediawet en de wet- en regelgeving die het publieke belang voorop stelt.

De risicobereidheid van AVROTROS is laag. De mate waarin AVROTROS bereid is risico's te lopen bij het nastreven van haar doelstellingen verschilt per doelstelling en per risicocategorie. De risicobereidheid op het gebied van het voldoen aan wet- en regelgeving is nul. Op het gebied van het realiseren van de strategische-, operationele en financiële doelstellingen ligt deze tolerantie iets hoger. Het realiseren van de laatst genoemde doelstellingen zal dan ook altijd binnen de kaders van wet- en regelgeving gebeuren.

Voornaamste risico's

Strategisch				
Nr	Risico acceptatie	Risico omschrijving	Trend	Beheersmaatregel
1	Gematigd / hoog	De maatschappelijke meerwaarde van de omroep en de programmering wordt onvoldoende gezien.	=	Beheersmaatregelen richten zich op programmamakers en de externe communicatie.
2	Gematigd / hoog	Belangrijke doelgroepen & publiek worden onvoldoende bereikt door beperkingen in het gebruik van nieuwe media.	↓	De maatregelen richten zich op gebruik nieuwe media en innovatie.
Operationeel				
	Risico acceptatie	Risico omschrijving	Trend	Beheersmaatregel
3	Laag	Een programma dat intern wordt gemaakt wordt niet meer uitgezonden door de NPO waardoor medewerkers moeten afvloeien.	↑	Maatregelen richten zich op afstemming met NPO en ontwikkeling programma's.
4	Laag	Financiële en reputatieschade omdat producties niet volledig zouden kunnen voldoen aan Wet- en Regelgeving.	↓	Maatregelen richten zich op kennisverhoging en extra begeleiding door afd. Juridische Zaken

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS

Financieel				
	Risico acceptatie	Risico omschrijving	Trend	Beheersmaatregel
5	Laag	De uitstroom van leden leidt tot lagere inkomsten binnen de vereniging en druk op de verenigingsexploitatie.	=	Beheersmaatregelen rondom ledenbehoud en inzet op themaleden
6	Laag	Onvoldoende voorspelbare toekomstige betalingsverplichtingen kunnen leiden tot een gebrek aan liquide middelen.	↓	Maatregelen gericht op betere afstemming intern en verleggen financiering naar leveranciers.
Compliance				
	Risico acceptatie	Risico acceptatie	Trend	Beheersmaatregel
7	Nul	Financiële schade (boetes) en reputatieschade indien een aanbesteding onrechtmatig is.	↓	Beheersmaatregelen richten zich op kennisverhoging en verbeteren procedures.
8	Nul	Reputatieschade en een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens door een datalek van persoonsgegevens.	↓	Maatregelen richten zich vooral op informatiebeveiliging en bewustwording.

Beoordeling voornaamste risico's

Om onze risico's te beoordelen en vergelijken, maken we gebruik van een risicomatrix. Hiermee wegen we onze risico's.

Impact		NETTO				
		1	2	3	4	5
Kans	Totale weging	Kans dat het risico zich voordoet				
		Zeer Gering	Laag	Middel	Hoog	Catastrofaal
5	Vrijwel zeker					
4	Hoog		1	2		
3	Middel		3	5	8	
2	Laag	6	4	7		
1	Zeer gering					

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS

Voorgekomen risico's in 2017

Op strategisch-, financieel- en compliance gebied hebben zich in 2017 geen risico's voorgedaan met een belangrijke impact. Op operationeel gebied zijn bij Radio twee programma's gestopt door de NPO waardoor medewerkers moesten afvloeien zijn herplaatst. De financiële gevolgen zijn relatief beperkt gebleven.

Organisatie

De stappen die de afgelopen jaren zijn genomen om de relatie met het personeel te optimaliseren, hebben hun uitwerking. Het ziekteverzuim gaat omlaag, de werktevredenheid stijgt. De zorg voor het personeel komt voort uit de manier waarop AVROTROS maatschappelijk bewust onderneemt. De verantwoordelijke rol die een publieke omroep in de maatschappij heeft, begint bij verantwoordelijkheid voor en loyaliteit naar de eigen achterban.

Het Medewerker Belevingsonderzoek uit 2015 geldt als nulmeting voor de manier waarop het welzijn van het AVROTROS-personeel wordt onderhouden. Op basis van continu onderzoek wordt de voortgang in het oog gehouden. Streven is om jaarlijks als werkgever een volgende stap te kunnen maken.

Onderzoeksresultaten uit 2017 laten een zeer positief beeld zien van de manier waarop het personeel AVROTROS als werkgever ziet. Op het gebied van baantevredenheid noemt 83 procent van de 277 respondenten dat zij zeer tevreden zijn. 92 procent is zeer tevreden over de manier waarop zij zelfstandig hun taken uit kunnen voeren. 80 procent is zeer tevreden over de beslissingsbevoegdheid die bij de werkzaamheden komt kijken. Op het gebied van werksfeer zijn de resultaten ook uitermate positief. 82 procent is zeer te spreken over de manier waarop binnen AVROTROS wordt samengewerkt met collega's, 85 procent is zeer tevreden met AVROTROS als werkgever en 90 procent gaat dagelijks met plezier naar zijn of haar werk.

Over het hele jaar genomen waren er in 2017 gemiddeld 395 FTE in dienst (386 in 2016).

Het gezondheidsmanagement van AVROTROS kijkt voorbij verzuim en ongevallen. Het doel is om medewerkers duurzaam inzetbaar te houden en daarbij aandacht te besteden aan risicofactoren op het werk en in de privésfeer. Oog voor persoonlijke ontwikkeling en betrokkenheid is daarbij essentieel. Gezondheidsmanagement, waaronder het arbo- en verzuimbeleid, maakt daarom een aanzienlijk deel uit van het personeelsbeleid zoals AVROTROS dit voor ogen heeft.

Het ziekteverzuim percentage was 2,6 procent. Ten opzichte van 2016 (3,5 procent) een significante daling.

De directie realiseert zich dat men een bijzondere verantwoordelijkheid heeft omdat de omroep publiek geld ontvangt om haar taken uit te oefenen. Integriteit is dan ook uitgangspunt van het beleid van AVROTROS. Belangrijk onderdeel daarvan is het voorkomen van belangenverstremming. Dit gebeurt door te sturen op een open organisatiecultuur waarin wordt gesproken over normen en waarden. Specifiek voor leidinggevenden geldt dat er aandacht is voor voorbeeldgedrag. Voor alle medewerkers geldt dat jaarlijks wordt gevraagd om een compliance verklaring in te vullen waaruit blijkt dat geen sprake is van belangenverstremming conform de Code Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep. Daarnaast is een klokkenluidersregeling van kracht conform eerder genoemde code.

Naleving van de wet- en regelgeving (inclusief zelfregulering van de sector) behoort tot de primaire taken van AVROTROS. Richtlijnen en regelingen Code Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep worden volledig nageleefd. Er is verder een focus op compliance bij de Mediawet, Aanbestedingswet, Wet normering topinkomens, CIPO en richtlijnen vanuit het Commissariaat voor de Media.

In 2017 is er aandacht besteed aan de verbetering van de interne organisatie. Bedrijfsprocessen die deugdelijk zijn ingericht en zorgvuldig worden beheerst, leveren een belangrijke bijdrage aan een gedegen

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS

administratieve organisatie en verkleinen het risico dat publiek geld wordt besteed aan doeleinden waar het niet voor is bestemd. Zo wordt in de administratie een zorgvuldig onderscheid gemaakt tussen hoofd- en neventaken om publieke- en private geldstromen te kunnen verantwoorden. In 2017 zijn twee belangrijke administratieve systemen (financieel en personeel) vervangen om de processen nog beter te kunnen stroomlijnen en beheersen. De implementatie is goed verlopen. Ten aanzien van de interne beheersing constateert de onafhankelijke accountant in de management letter dat deze van voldoende niveau is.

De financiële verslaglegging is opgesteld volgens het Handboek Financiële Verantwoording 2016 en is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant.

Bedrijfsvoeringverklaring

Op alle landelijke publieke omroepinstellingen is een omroepbrede gedragscode van kracht, te weten de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'. AVROTROS conformeert zich aan deze gedragscode. Een van de onderdelen van de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit 2012' is dat ieder jaar een bedrijfsvoeringverklaring wordt afgegeven door de leiding van AVROTROS.

Bedrijfsvoering is in deze verklaring als volgt gedefinieerd: 'de sturing en beheersing van de bedrijfsprocessen binnen de organisatie om de gestelde (beleids)doelstellingen te kunnen realiseren'. Ten behoeve van deze verklaring zijn volgende onderwerpen nader beschreven:

- Risicomanagement: de wijze van sturing en beheersing inzake de onderstaande risico's:
 - strategische risico's
 - operationele risico's
 - financiële risico's
 - compliance risico's (naleving wet- en regelgeving)
- Administratieve organisatie en het systeem van informatievoorziening
 - Managementinformatiestromen
 - Registratie van verplichtingen en contracten
- Kwaliteitsborging: de wijze van sturing en beheersing inzake kwaliteitsdoelstellingen (beleid)
- Personeel: de wijze van sturing en beheersing inzake personeelsdoelstellingen (beleid)
- Integriteit:
 - de wijze van sturing op en beheersing van integriteitsdoelstellingen (beleid);
 - uitleg van afwijkingen betreffende de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'; en informatie over misbruik en oneigenlijk gebruik
- Scheiding van publieke en private geldstromen: sturing en beheersing inzake de scheiding van van hoofd- en neventaken

Van de bovenstaande onderwerpen is een beschrijving van de sturing en beheersing op hoofdlijnen in dit bestuursverslag opgenomen.

Op basis van de huidige inzichten en onderkende risico's verklaart de directie dat niet is gebleken dat de bedrijfsvoering in 2017 niet heeft gefunctioneerd. Deze bedrijfsvoeringsverklaring heeft de directie besproken met het toezichthoudende orgaan.

Toekomst

Net als het afgelopen jaar zal de directie ook in de komende jaren blijven inzetten op het belang van de publieke omroep als fundament voor het Nederlandse media- en cultuurbeleid en op het benutten van de mogelijkheden die de snelle ontwikkeling van de nieuwe media bieden voor het bereiken van doelgroepen.

Bovenstaande ligt in lijn met het in februari 2018 uitgebrachte rapport van de Raad voor Cultuur. De Raad adviseert om de toegankelijkheid van het publieke media-aanbod te bevorderen door samenwerking tussen (publieke en commerciële) omroepen en grote distributieplatforms. Zij pleit ervoor dat zeker het publieke media-aanbod te vinden is op de plekken waar veel gekeken wordt. Een strategie exclusief gericht op eigen kanalen –of het nu tv-netten zijn of on demand-platforms – is niet meer houdbaar.

Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS

De directie hoopt dat dit al op korte termijn leidt tot meer mogelijkheden voor het bereiken van doelgroepen die op andere, meer traditionele wijze, steeds moeilijker te bereiken zijn.

Het verruimen van de mogelijkheden gaat echter ook gepaard met (beperkte) extra kosten en dit verhoudt zich slecht tot de door het kabinet aangekondigde bezuinigingen. Dat geldt ook voor het belang dat het kabinet hecht aan onderzoeksjournalistiek. Nieuwe bezuinigingen zullen de publieke omroep en daarmee het Nederlandse media- en cultuurbeleid ernstig schaden.

Voor 2018 zijn de financiële verwachtingen volledig afhankelijk van de vraag of er daadwerkelijk bezuinigd moet worden. Indien dit het geval is dan gaat de directie ervan uit dat de daarmee gepaard gaande (frictie) kosten niet (geheel) zullen worden vergoed en dat dit in 2018 zal leiden tot een verlieslatende exploitatie. Indien de bezuinigingen uitblijven is de directie in staat budget vrij te maken om extra te investeren in het gebruik van de, hopelijke verruimde, mogelijkheden die de nieuwe media bieden.

Hilversum, 4 april 2018

De Statutaire Directie:

E.G.J. van Stade, Algemeen directeur

N. van 't Hooft, Zakelijk directeur

B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

Jaarverslag 2017 Raad van Toezicht AVROTROS

De Raad van Toezicht heeft als taak om op onafhankelijke en professionele wijze toezicht te houden op het beleid van de Statutaire Directie en is onder meer verantwoordelijk voor goedkeuring van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening. Daarnaast wordt toezicht gehouden op de algemene gang van zaken in de Vereniging en het Omroepbedrijf dat onderdeel uitmaakt van de Vereniging.

De Raad van Toezicht richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de Vereniging, rekening houdend met het gemeenschappelijk belang van het bestel van publieke media-instellingen.

De Raad van Toezicht staat de Statutaire Directie gevraagd en ongevraagd met raad en advies ter zijde en heeft een bijzondere rol, waarbij geen invloed wordt uitgeoefend op de inhoud van de programmering, maar waarbij wel de kleur van de omroep wordt bewaakt. Dat geldt bijvoorbeeld voor uitgangspunt van onafhankelijkheid van het media-aanbod.

De Raad van Toezicht had in 2017 de volgende zes leden, met ieder een eigen aandachtsgebied.

- Ed Nijpels, voorzitter: algemeen bestuurlijk toezicht en de relatie met overheid en politiek.
- Mirjam Nouwen, vice-voorzitter: financieel-economisch beleid.
- Peter van Gorsel: creatieve processen.
- Eric Mijnsberge: juridische aangelegenheden.
- Hester Bais: organisatieontwikkeling, medezeggenschap, arbeidsverhoudingen.
- Derk Haank: uitgeverij programmabladen.

Per 1 januari 2018 traden Peter van Gorsel en Derk Haank volgens rooster af. Er zal volgens planning één nieuw lid van de Raad van Toezicht worden benoemd in de eerste vergadering van de Verenigingsraad in 2018. Dan zal de Raad van Toezicht bestaan uit vijf leden. Ed Nijpels, Mirjam Nouwen en Eric Mijnsberge treden af per 1 januari 2020. Hester Bais treedt af per 1 januari 2021.

De Raad van Toezicht heeft een auditcommissie. Die bestond in 2017 uit Mirjam Nouwen en Derk Haank. Deze commissie houdt zich in het bijzonder bezig met het toezicht op de financiële aangelegenheden van AVROTROS. De auditcommissie heeft overleg met de externe accountant en adviseert de Raad van Toezicht over de jaarlijks te nemen goedkeuringsbesluiten inzake Jaarrekening en Begroting.

Er is een remuneratiecommissie. Die bestaat uit Mirjam Nouwen en Ed Nijpels. Deze commissie houdt zich bezig met al hetgeen verband houdt met remuneratie en met benoemingen. Verder voert de remuneratiecommissie, in uitvoering van de werkgeversrol ten aanzien van de Directie, de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de leden van de Directie, alsmede het beleid voor beloning van de leden van de Directie.

Eén lid van de Raad van Toezicht heeft specifiek overleg met de Ondernemingsraad. Vanaf 1 januari 2017 vervult Hester Bais deze rol.

Eric Mijnsberge en Hester Bais hebben in 2017 een cursus (Wagner Group) gevolgd inzake de toezichtsrol in de governance.

De Raad van Toezicht komt jaarlijks vijfmaal bijeen. Verder bezoeken de leden van de Raad van Toezicht de vergaderingen van de Verenigingsraad. Afzonderlijk en incidenteel bezoeken zij ook regiocommissievergaderingen en programmatische events van AVROTROS. Daarnaast hebben Ed Nijpels en Mirjam Nouwen in 2017 overleg gehad met de voorzitters van regionale commissies.

De vijf reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht hebben de volgende vaste agendapunten:

- de bespreking van de kwartaalrapportages van de Directie over de algemene gang van zaken bij AVROTROS;
- de financiële ontwikkeling (realisatie ten opzichte van begroting);
- de kijk- en luistercijfers;
- de verenigingsactiviteiten;
- lopende juridische procedures;
- het verloop van het contact met het Commissariaat voor de Media;

Jaarverslag 2017 Raad van Toezicht AVROTROS

- naleving wet- en regelgeving, ook als uitdrukking van een organisatiecultuur die is gericht op de vervulling van de publieke media opdracht;
- actuele ontwikkelingen in het mediabeleid van de overheid.

In 2017 zijn verder de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- goedkeuring van Jaarrekening 2016 en het Verslag 2016, na bespreking met de controlerend extern accountant (PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.);
- goedkeuring en begroting 2018 en beleidsplan 2018;
- concepten van actualisering Governancecode van Commissie Integriteit Publieke Omroep en een nieuwe Beleidsregel Governance van Commissariaat voor de Media;
- presentaties door medewerkers van AVROTROS inzake ontwikkeling van programmabladen, het marketing- en communicatiebeleid en de ontwikkeling van het ledenbestand via online; ontwikkelingen in de distributie, de komst van superplatforms, de reactie van de NPO en de strategische opties voor AVROTROS;
- presentatie inzake actuele financiële positie AVROTROS;
- presentatie AVROTROS Online;
- presentatie innovatieve ontwikkelingen redactie informatieve programma's;
- presentatie ontwikkelingen omroepidmaatschap, werving en behoud 2017-2018;
- juridische geschillen met externe partijen; ook in relatie tot verzekering van financiële risico's van aansprakelijkheden;
- doelstellingen van de Directie en de evaluatie achteraf;
- ontwikkeling bij Vondel CS;
- risicoanalyse -management;
- procedure, werving en selectie nieuw lid van Raad van Toezicht per 1 januari 2018;
- verdeling aandachtsgebieden binnen de Raad van Toezicht;
- beleidslijn Amusement en Publieke Waarde (van Raad van Bestuur NPO) en de gevolgen voor AVROTROS;
- instemming met besluit Directie AVROTROS inzake mede-oprichting van een rechtencoöperatie door alle omroepen;
- casus documentaire Jesse en onafhankelijkheid van een omroepinstelling;
- casus Nieuwsshow en bezwaarschrift tegen Plaatsingsbesluit R1 van Raad van Bestuur NPO;
- informatief gesprek met betrokken presentator Nieuwsshow over achtergronden van (heimelijke) overgang van Nieuwsshow van AVROTROS naar Omroep MAX;
- casus Stenders-Schollaardt en bezwaarschrift tegen Plaatsingsbesluit R2 van Raad van Bestuur NPO;
- inzet financiële middelen voor de eenmalige versterking van online aanbod;
- besluit om het programma Kamerbreed te stoppen en uitbreiding van Radio EenVandaag dagelijks met daarin vaste rubriek politieke actualiteiten;
- voortgang ontwikkeling Nationale Innovatieprijzen;
- overwegingen voor mogelijke ontwikkeling voorstel statutenwijziging (art 17-5);
- verslag van overleg met de Ondernemingsraad;
- voorstel verkoop onroerend goed (twee panden);
- interne evaluatie Raad van Toezicht wordt verschoven naar begin 2018 (met Raad van Toezicht -bezetting 2017). Daarin wordt onder meer aandacht besteed aan de onderwerpen die worden genoemd in de Beleidsregel Governance (Commissariaat voor de Media) en de Governancecode (Commissie Integriteit Publieke Omroep).

De Raad van Toezicht heeft met instemming geconstateerd dat de AVROTROS-organisatie in 2017 wederom uitstekend heeft gefunctioneerd op meerdere gebieden. AVROTROS behaalde een hoog gemiddeld kijktijdsaandeel en levert een grote bijdrage aan de realisatie van doelstellingen van de netten NPO 1, NPO2 en NPO3. De bereikcijfers bij radio en internet liggen op een hoog niveau. De bereikcijfers in de gedefinieerde domeinen zijn hoog en kennen een goede spreiding over de verschillende leefstijl- en leeftijdsgroepen.

Op basis van de controle door de externe accountant kan worden geconcludeerd dat de beheersmaatregelen effectief zijn ontworpen en dat de Directie in staat is om hoog-risicogebieden en potentiële beheersingsvraagstukken aan te kaarten.. De Raad van Toezicht overlegt als onderdeel van de besprekingen met de Directie over de belangrijke risico's en beheersmaatregelen. Op basis

Jaarverslag 2017 Raad van Toezicht AVROTROS

van de door de accountant uitgebrachte management letter wordt uitvoerig ingegaan op het risicomanagement en controlesysteem. De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat dit systeem effectief is.

De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat AVROTROS ook in 2017 de gestelde doelstellingen heeft behaald en op onderdelen heeft overtroffen. AVROTROS levert als onafhankelijke omroep zonder politieke of religieuze achtergrond een grote bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van de publieke omroep als geheel. De Raad van Toezicht spreekt daarover zijn waardering uit aan Directie en medewerkers.

Hilversum, 4 april 2018

De Raad van Toezicht:

E.H.T.M. Nijpels, voorzitter

M.J.P.G. Nouwen, vice-voorzitter

E. Mijsberge, lid

H. Bais, lid

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Algemeen

De vereniging AVROTROS ('AVROTROS'), statutair gevestigd te Witte Kruislaan 55, 1217 AM Hilversum, Nederland, stelt zich met inachtneming van de bepalingen in de Mediawet ten doel: het verzorgen van media-aanbod op landelijk niveau ter uitvoering van de publieke mediaopdracht als bedoeld in de Mediawet en het verrichten van alle activiteiten die daarvoor nodig zijn alsmede het verrichten van nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten.

AVROTROS is van mening dat in de jaarrekening over boekjaar 2017 alle financiële transacties en financiële beheershandelingen plaatsgevonden hebben binnen de relevante wettelijke bepalingen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in BW2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de jurisprudentie voor zover deze niet afwijken van het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2016, uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen, hierna 'het handboek'. Relevante aspecten voor de jaarrekening opgenomen in de Mediawet zijn tevens verwerkt in de jaarrekening. Wanneer hetgeen in het handboek vermeld afwijkt van eerder genoemde richtlijnen, dan prevaleert het handboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. De waarderingsgrondslagen worden nader toegelicht bij de afzonderlijke balansposten in de toelichting op de balans.

In 2016 is bij Besluit inzake Bindende Regeling Mediareserves door de Raad van Bestuur van de NPO de volgende nadere regeling vastgesteld:

Voor het reserveren van gelden voor de verzorging van media-aanbod aan het einde van het boekjaar gelden voor landelijke publieke media-instellingen de volgende maxima voor gefuseerde omroeporganisaties, zoals AVROTROS: € 5.500.000.

Reserves voor media-aanbod boven deze norm dienen door de instellingen aan de Raad van Bestuur van de NPO te worden overgedragen. Beide bedragen, zowel het normbedrag als het overgedragen bedrag, moeten worden aangewend voor programmering.

Schattingen en onzekerheden

Schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de balans en exploitatierekening zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Schattingswijzigingen worden verwerkt in het boekjaar waarin de schatting wordt herzien en toekomstige boekjaren, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de huidige als toekomstige boekjaren. De schattingen hebben met name betrekking op de gebruiksduren van materiële vaste activa, de bijzondere waardeverminderingen van vaste activa en de omvang van voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe een actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Positieve ongerealiseerde waardemutaties worden verwerkt via een reserve. Een uitzondering hierop geldt voor de situatie dat de reserve onvoldoende omvang heeft om een waardevermindering volledig op te vangen. In een dergelijke situatie dient de waardevermindering verwerkt te worden via de exploitatierekening, nadat eerst de reserve is teruggebracht tot een nihil saldo. Duurzame waardeverminderingen worden dus bij het ontbreken van een reserve verwerkt via de exploitatierekening.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van AVROTROS zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van AVROTROS.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Voor deelnemingen die een samenwerking betreffen door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van bepaalde activa van de deelnemers in een joint venture, waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, wordt geen consolidatie toegepast. Daarnaast zijn er deelnemingen waarvan de cijfers in overeenstemming met artikel 407, Titel BW2 niet materieel worden beschouwd voor AVROTROS. Als gevolg hiervan zijn deze deelnemingen niet geconsolideerd.

Groepsverhoudingen

AVROTROS staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is hieronder opgenomen:

<u>Geconsolideerde maatschappijen:</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Aandeel in het geplaatste kapitaal %</u>
▪ TROS Uitgevers B.V.	Hilversum	100
▪ Hilversumse Media Compagnie C.V.	Hilversum	100
<u>Niet-geconsolideerde maatschappijen:</u>		
▪ Mediastaete C.V.	Rijssen	25
▪ AKN C.V.	Hilversum	25
▪ Bindinc. B.V.	Hilversum	25
▪ Quattro Voci B.V.	Hilversum	25

Daarnaast heeft AVROTROS een samenwerkingsverband met KRO en NCRV in Stichting AKN.

Wet normering topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregels toepassing WNT.

Financiële instrumenten

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen verplichtingen'.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Grondslagen van valutaomrekening

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de exploitatierekening.

VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Op elke balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

De geschatte economische levensduur is voor:

Gebouwen	40 jaar
Technische installaties	15 jaar
Bouwkundige investeringen	10 jaar
Inventarissen en inrichting alsmede facilitaire apparatuur	5 jaar
Hardware en software	3 jaar

Kosten voor periodiek groot onderhoud en herstelkosten materiële vaste activa worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

Een vastgoedbelegging wordt aangehouden om huuropbrengsten of waardeinstijging, of beide, te realiseren. Dit onderscheidt de vastgoedbeleggingen van vastgoed voor eigen gebruik.

De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. De verkrijgingsprijs van een vastgoedbelegging omvat de koopsom en alle direct toe te rekenen uitgaven. Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. De gekozen prijsgrondslag wordt voor alle vastgoedbeleggingen toegepast. De vastgoedbelegging wordt gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Waardeverminderingen van vastgoedbeleggingen worden in eerste instantie ten laste van de herwaarderingsreserve geboekt en als die ontbreekt, verwerkt in de exploitatierekening.

Voor het pand 's-Gravelandseweg 80 is een voorziening gevormd, waarbij de kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van deze voorziening.

De in 1996 aangekochte woningen Zuidereinde 210 te Wijdmeren en Kolenstraat 14 te Hilversum zijn gewaardeerd op de waarde in bewoonde staat, verminderd met jaarlijkse afschrijving gebaseerd op de lineaire methode en een afschrijvingstermijn van 40 jaar.

Deze beide woningen zijn in maart 2017 verkocht en de overdracht heeft in mei 2017 plaats gevonden. De opbrengst van de verkoop is opgenomen onder de post 'Opbrengst overige nevenactiviteiten'.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen

Belangen in vennootschappen van meer dan 20% worden opgenomen tegen nettovermogenswaarde, met uitzondering van de deelneming in Mediastaete C.V. In Mediastaete C.V. kan door AVROTROS geen invloed van betekenis worden uitgeoefend op het zakelijk en financieel beleid. Als gevolg hiervan wordt het belang in Mediastaete C.V. gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde.

In het geval van bepaalde deelnemingen is sprake van een samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van bepaalde activa van de deelnemers in een joint venture, waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt. Daarnaast zijn er deelnemingen waarvan de cijfers in overeenstemming met artikel 407, Titel BW2 niet materieel worden beschouwd voor AVROTROS. Als gevolg hiervan zijn deze deelnemingen niet geconsolideerd.

Beleggingen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde wordt voor de beleggingen als geheel bepaald. Ongerealiseerde waardemutaties vinden plaats via de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen'. Indien de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen' onvoldoende omvang heeft om een waardevermindering volledig op te vangen wordt de waardevermindering verwerkt via de exploitatierekening nadat eerst de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen' is teruggebracht tot een nihil saldo.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden onderhanden werken en gereed product media-aanbod

De nog niet uitgezonden programma's zijn in het algemeen gewaardeerd op aan derden betaalde kosten, inclusief de direct toerekenbare kosten van eigen personeel. Financieringsrente wordt niet toegerekend. Onderdelen van de nog niet uitgezonden programma's, betrekking hebbende op specifieke programma's, worden gewaardeerd op opbrengstwaarde, als deze lager is dan de kostprijs.

De opbrengstwaarde wordt vastgesteld middels de intekening (als gevolg van "geld op schema") die ter beschikking wordt gesteld aan en vervolgens wordt geaccordeerd door de netcoördinator. De desbetreffende specifieke programma's worden gewaardeerd op de daarvoor ter beschikking gestelde vergoeding door de netcoördinator.

Herhalingsuitzendingen van eigen producties worden gewaardeerd, indien op het moment van eerste uitzending schriftelijk is vastgelegd dat een programma daadwerkelijk herhaald zal worden. Waardering van deze producties geschiedt tegen 15% van de directe kosten. Bij aangekochte producties geschiedt de waardering van een herhalingsuitzending tegen het bedrag dat is betaald voor dit herhalingsrecht. Eventueel vooruit ontvangen bijdragen van derden ontvangen zijn in mindering gebracht op de nog niet uitgezonden programma's. Nog niet uitgezonden programma's ouder dan twee jaar moeten volledig worden afgewaardeerd tenzij met de netcoördinator is overeengekomen dat deze nog worden ingezet.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, die gelijk kan zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Tenzij anders vermeld hebben alle vorderingen en overlopende activa een looptijd van maximaal een jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan een jaar en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van AVROTROS.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van de pensioenvoorzieningen zoals hierna uiteengezet wordt. De voorziening jubileumuitkeringen heeft een vergelijkbare berekeningswijze. Een voorziening wordt uitsluitend opgenomen indien AVROTROS op balansdatum een in rechte of feitelijk afdwingbare verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van die verplichting leidt tot een uitstroom van middelen en er op balansdatum een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Pensioenvoorziening PNO

De PNO-gerelateerde pensioenregeling wordt als een bijdrageregeling verantwoord, waarbij AVROTROS in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Overige langlopende personeelsbeloningen

Overige langlopende personeelsbeloningen zijn die, welke deel uitmaken van het beloningspakket, zoals beloningen wegens jubilea, tijdelijk verlof en dergelijke, en hebben een langlopend karakter. De netto-verplichting voor deze personeelsbeloningen is het bedrag van de toekomstige uitkering die werknemers in ruil voor hun diensten hebben verdiend in de huidige en vorige verslagperioden. De voorziening jubileumuitkeringen wordt berekend op vergelijkbare wijze als de pensioenvoorziening. Actuariële winsten en verliezen op overige langlopende personeelsbeloningen worden direct in de exploitatierekening verwerkt.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties en dergelijke is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkt uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder kortlopende schulden en overlopende passiva zijn de bedragen opgenomen die betrekking hebben op het verslagjaar maar op balansdatum nog niet zijn betaald en bedragen die zijn ontvangen in of voor het verslagjaar en aan opvolgende jaren moeten worden toegekend.

BATEN EN LASTEN

De baten en lasten zijn verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Kabelgelden en royalty's worden opgenomen op het moment dat zij zijn ontvangen. Bartertransacties worden in de exploitatierekening opgenomen op basis van de geldelijke waarde van de ontvangen/geleverde goederen of diensten.

Media-aanbod

Vergoedingen media-aanbod via ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden ten gunste van de exploitatierekening gebracht in het jaar waarin de gesubsidieerde uitgaven worden opgenomen, waarin de opbrengsten zijn gedeerd en/of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening. In het kader van de vaststelling van de fiscale positie van de publieke omroepen is met de belastingdienst overeengekomen dat fiscale winsten c.q. verliezen worden gedoteerd c.q. worden onttrokken aan de (fiscale) reserve voor media-aanbod.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

AVROTROS heeft in het verleden met de Belastingdienst afgestemd dat zij integraal vennootschapsbelastingplichtig is. De omroepen hebben in het verleden met de Belastingdienst een vaststellingsovereenkomst gesloten aangaande wijze waarop de fiscale winst dient te worden bepaald. De Belastingdienst heeft de bestaande vaststellingsovereenkomst opgezegd per 1 januari 2017.

Sindsdien zijn de omroepen in overleg met de belastingdienst om te komen tot nieuwe afspraken. Dit overleg is nog niet afgerond. De verwachting is dat in een nieuwe afspraak de fiscale winst op nagenoeg dezelfde wijze kan worden berekend.

De vennootschapsbelastingpositie in deze jaarrekening is dan ook vooralsnog in overeenstemming met de voorheen geldende afspraak vastgesteld.

Operationele leasing

De leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de exploitatierekening over de looptijd van het contract.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Geconsolideerde balans per 31 december 2017
(Voor resultaatbestemming)

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	3.098	4.810
Inventaris en inrichting	917	746
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.637	2.253
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	8.372	8.281
1.	14.024	16.090
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	461	461
Beleggingen	12.474	11.880
	12.935	12.341
Vlottende activa		
Onderhanden werken en gereed product media aanbod	4. 22.247	17.873
Vorderingen en overlopende activa		
Handelsdebiteuren	5. 6.888	6.571
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6. 402	311
Pensioenpremie	7. -	4
Overige vorderingen	8. 1.200	1.491
Overlopende activa	9. 914	1.406
	9.404	9.783
Liquide middelen	10. 25.942	23.360
TOTAAL	84.552	79.447
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.397	32.397
Reserve voor media-aanbod	5.500	2.121
Reserve Koersverschillen Beleggingen	669	427
Resultaat boekjaar	-456	3.379
11.	38.110	38.324
Voorzieningen		
Personeelsaanspraken	12. 1.834	1.860
Overige voorzieningen	13. 2.644	1.636
	4.478	3.496
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Schulden aan kredietinstellingen	14. -	1.231
Leveranciers	15. 11.995	9.706
Belastingen en premies sociale verzekeringen	16. 1.781	1.766
Pensioenpremie	17. 69	-
Overige schulden	18. 13.920	10.409
Overlopende passiva	19. 14.199	14.515
	41.964	37.627
TOTAAL	84.552	79.447

Geconsolideerde exploitatierekening 2017
(Categoriale indeling)

		2017		2016	
		€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Baten					
Media-aanbod	20.	107.109		112.644	
Programma-gebonden eigen bijdrage	21.	5.604		4.486	
Opbrengst programmabladen	22.	29.620		31.126	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	23.	2.597		2.269	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	24.	2.767		3.010	
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>			147.697		153.535
Lasten					
Lonen en salarissen	25.	26.451		25.602	
Sociale lasten	25.	6.805		6.460	
Afschrijving op materiële vaste activa	26.	2.423		2.663	
Bijzondere waardemutatie activa	27.	1.060		89	
Directe productiekosten	28.	100.894		103.378	
Overige bedrijfslasten	29.	10.814		12.035	
<i>Som der bedrijfslasten</i>			148.447		150.227
Bedrijfsresultaat			-750		3.308
Opbrengst vorderingen die tot de vaste activa behoren		28		20	
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen		278		140	
Rentelasten en soortgelijke kosten		-2		-62	
<i>Som der financiële baten en lasten</i>	30.		304		98
Saldo gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen			-446		3.406
Belastingen	31.		-10		-1
Saldo gewone bedrijfsuitoefening na belastingen			-456		3.405
Over te dragen reserve voor media-aanbod			-		-26
Exploitatiesaldo na overdracht			-456		3.379
FTE gemiddeld	32.		395		386
FTE ultimo	32.		398		392

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017
(Volgens de indirecte methode)

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat media-aanbod	-9.412	-5.717
Exploitatieresultaat verenigings- en nevenactiviteiten	8.956	9.096
Exploitatieresultaat	-456	3.379
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen vaste activa	2.423	2.663
Bijzondere waardemutaties vaste activa	1.060	89
Mutatie overige reserves	242	425
Mutatie voorzieningen	982	1.262
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	4.251	7.818
Mutatie voorraden	-4.374	6.161
Mutatie vorderingen	379	923
Mutatie kortlopende schulden	4.337	-1.267
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	4.593	13.635
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële vaste activa	-1.489	-511
Investerings in financiële vaste activa	-594	-2.443
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	72	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.011	-2.954
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden	-	-1.231
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-1.231
Mutatie liquide middelen	2.582	9.450
Liquide middelen einde verslagjaar	25.942	23.360
Liquide middelen begin verslagjaar	23.360	13.910
Mutatie liquide middelen	2.582	9.450

Toelichting op de geconsolideerde balans

VASTE ACTIVA

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Dienstbaar aan de bedrijfs- uitoefening	Niet aan de bedrijfsuit- oefening dienstbaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Aanschafwaarde per 1 januari 2017	14.534	12.838	27.372
Cumulatieve afschrijving	-6.725	-4.557	-11.282
Boekwaarde per 1 januari 2017	7.809	8.281	16.090
Investerings in het jaar	1.082	407	1.489
Desinvesteringen in het jaar	-	-146	-146
	8.891	8.542	17.433
Afschrijvingen in het jaar	-2.179	-244	-2.423
Desinvestering afschrijving in het jaar	-	74	74
Bijzondere waardemutatie	-1.060	-	-1.060
Boekwaarde per 31 december 2017	5.652	8.372	14.024

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal dienstbaar aan de bedrijfs- uitoefening
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Aanschafwaarde per 1 januari 2017	6.737	1.464	6.333	14.534
Cumulatieve afschrijving	-1.927	-718	-4.080	-6.725
Boekwaarde per 1 januari 2017	4.810	746	2.253	7.809
Investerings in het jaar	-	417	665	1.082
	4.810	1.163	2.918	8.891
Afschrijvingen in het jaar	-652	-246	-1.281	-2.179
Bijzondere waardemutatie	-1.060	-	-	-1.060
Boekwaarde per 31 december 2017	3.098	917	1.637	5.652

AVROTROS is voor 1/3 eigenaar van het AKN gebouw aan de 's Gravelandseweg 80 in Hilversum. Het andere deel van het eigendom is van KRO-NCRV. AVROTROS heeft het pand opgenomen onder de post 'Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar' als vastgoedbelegging.

Verbouwkosten zijn geactiveerd in een pand waarvan AVROTROS naar alle waarschijnlijkheid de huur voortijdig zal opzeggen. Het deel van de investeringen in de verbouwingen dat niet meer kan worden afgeschreven of wordt vergoed wordt daarom voortijdig buitengebruik gesteld.

Door de intrekking van de integratieheffing in 2014 en de printprijsregeling in 2015 is het gebruik (belast/vrijgesteld) van de AVROTROS van bepaalde goederen gewijzigd. Hierdoor is tevens het pro rata aftrekpercentage verlaagd. Deze wijziging van het gebruik heeft als gevolg dat de aftrek van btw genomen in het verleden met betrekking tot onroerende goederen en investeringsgoederen herzien moesten worden. De herziening vindt voor onroerende goederen gedurende 10 jaar en voor investeringsgoederen gedurende 5 jaar plaats.

Investerings in 'Inventaris en inrichting' en 'Andere vaste bedrijfsmiddelen' bedragen ultimo 2017 € 1.082.000. Dit is inclusief een bedrag van € 154.000 aan herziening btw. Deze bedrijfsmiddelen bestaan uit inventaris en meubilair voor de studio en montage-omgeving en AV Infrastructuur € 526.000, overige inventaris ca. € 417.000, hardware/computerapparatuur en software € 139.000.

Toelichting op de geconsolideerde balans

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

2. Deelnemingen

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	461	461
Resultaat	-	-
Dividenduitkering	-	-
Boekwaarde per 31 december	<u>461</u>	<u>461</u>

3. Beleggingen

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	11.880	9.437
Reserve koersverschillen (naar kostprijs)	-427	-2
Kostprijs per 1 januari	11.453	9.435
Mutatie boekjaar	351	2.018
Kostprijs per 31 december	11.804	11.453
Naar reserve koersverschillen boekjaar (naar marktwaarde)	670	427
Boekwaarde per 31 december	<u>12.474</u>	<u>11.880</u>

	Marktwaarde 31-12-2016	Correctie Reserve Koersverschil 2016	Kostprijs 01-01-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Rabobank</u>			
Aandelen	1.786	-50	1.736
Vastrentend	4.149	-202	3.947
	<u>5.935</u>	<u>-252</u>	<u>5.683</u>
<u>Julius Baer</u>			
Aandelen	2.109	-150	1.959
Vastrentend	3.836	-25	3.811
	<u>5.945</u>	<u>-175</u>	<u>5.770</u>
Totaal beleggingen	<u>11.880</u>	<u>-427</u>	<u>11.453</u>

	Kostprijs 01-01-2017	Aankopen	Verkopen	Reserve koersverschil	Marktwaarde 31-12-2017
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Rabobank</u>					
Aandelen	1.736	9	-38	153	1.860
Vastrentend	3.947	601	-161	148	4.535
	<u>5.683</u>	<u>610</u>	<u>-199</u>	<u>301</u>	<u>6.395</u>
<u>Julius Baer</u>					
Aandelen	1.959	842	-667	336	2.470
Vastrentend	3.811	456	-691	33	3.609
	<u>5.770</u>	<u>1.298</u>	<u>-1.358</u>	<u>369</u>	<u>6.079</u>
Totaal beleggingen	<u>11.453</u>	<u>1.908</u>	<u>-1.557</u>	<u>670</u>	<u>12.474</u>

De kostprijs van de aandelen op 31 december 2017 bedraagt € 11.804.000 (2016: € 11.453.000).

Aan bovengenoemde partijen zijn bankrekeningen gekoppeld welke zijn opgenomen onder de post liquide middelen. Het bedrag binnen de liquide middelen dat betrekking heeft op deze beleggingen bedraagt per 31 december 2017 € 931.000 (2016: € 1.041.000). De beleggingen zijn direct opeisbaar en tot zekerheid gesteld aan de kredietfaciliteit met de ING Bank N.V..

Toelichting op de geconsolideerde balans

VLOTTENDE ACTIVA

4. Onderhanden werken en gereed product media-aanbod

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nog niet uitgezonden televisie-, radio en internetprogramma's	23.528	18.632
Herhalingsuitzendingen	-	31
	23.528	18.663
Ontvangen bijdragen van derden	-1.281	-790
	22.247	17.873

Van desbetreffende voorraad is 98% reeds geplaatst, waarvan 86% in de uitzendschema's 2018 en 12% in de uitzendschema's 2019. Van de overige programma's is door de netcoördinator toegezegd dat ze geplaatst gaan worden. De voorraadtoename ten opzichte van 2016 wordt door een aantal mutaties veroorzaakt. Afname door uitzendingen van de programma's zoals : Ten Strijde, Big Fish Klaas, Nederland Verhuist, Nederland Verbouwt, Bommetje XXL, Circus Noel, Tijn B op Volle Toeren, Leven in de Brouwerij, Krabbe zoekt Picasso. Toename door productie van bestaande titels zoals: Flikken Maastricht, Frans Bauer in Amerika, De Curling Quiz, Switch, Forever, Keizersvrouwen, Krabbe zoekt Gauguin, Pronkstuk van Nederland, Luizenmoeder, Grensländers en Eerste Vakantie.

Programma's die niet geplaatst zullen worden of waarvan de licentierechten zijn verlopen worden afgewaardeerd in het desbetreffende jaar en opgenomen bij de directe productiekosten.

Van de oorspronkelijke voorraad is in 2017 € 313.000 afgeboekt (2016 € 58.000).

Van de hieronder genoemde producties is de eerste voorraadwaardering langer dan twee jaar geleden, maar zij zijn niet afgewaardeerd omdat met de netcoördinator is overeengekomen dat deze nog worden ingezet:

	2017
	€ x 1.000
<u>Series:</u>	
Close Up	165
IJstijd	136
<u>Speelfilms:</u>	
Meesterklikker	75
Kessels	109
Brimstone	86
Verdwijnen	86
Of Ik Gek Ben	92

Vorderingen en overlopende activa

5. Handelsdebiteuren

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nominale vordering	6.948	6.633
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-60	-62
	6.888	6.571

Het saldo openstaande debiteuren betreft met name vorderingen op de prolongaties van de abonnementen bij de programmabladen.

Voorziening voor dubieuze debiteuren

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	62	62
Vrijval ten gunste van het resultaat	-2	-
Boekwaarde per 31 december	60	62

Toelichting op de geconsolideerde balans

6. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzetbelasting	369	284
Dividendbelasting	22	19
Vennootschapsbelasting	11	8
	<u>402</u>	<u>311</u>

Te vorderen omzetbelasting is ultimo 2017 hoger omdat er meer facturen zijn ontvangen in het laatste kwartaal 2017.

7. Pensioenpremie

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
PNO Media te vorderen TROS Uitgevers B.V.	-	12
PNO Media te betalen AVROTROS	-	-8
	<u>-</u>	<u>4</u>

8. Overige vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Te vorderen OCW bedragen	85	217
Vooruitbetaalde voorschotten productiekosten	82	33
Samenwerkingsproject Zondagochtendconcert	248	60
Nog te ontvangen bijdragen en rente	651	972
Nog te ontvangen/te vorderen overig	134	209
	<u>1.200</u>	<u>1.491</u>

De overige vorderingen zijn lager dan vorig jaar omdat er in 2016 nog bedragen te vorderen waren van de aandeelhouders van de voormalige deelneming in ICare. Daarnaast waren er ultimo 2016 meer bijdragen van Cobofonds en Mediafonds nog te factureren dan ultimo 2017. In de vorderingen voor Zondagochtendconcert zit het resultaat van 2017 opgenomen (188K) en de overige jaren zijn nog niet afgerekend.

9. Overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruitbetaalde productiekosten	130	266
Vooruitbetaalde huur	241	238
Nog te ontvangen (kabel)bijdragen en rente	91	63
Vooruitbetaalde kosten overig	452	839
	<u>914</u>	<u>1.406</u>

De overlopende activa zijn lager dan vorig jaar doordat er ultimo 2016 een grotere post aan vooruitbetaalde kosten was voor huisvestingskosten dan ultimo 2017.

10. Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geplaatst bij bankiers op deposito	-	8.000
Geplaatst bij vermogensbeheerders	931	1.041
Bankiers	25.011	14.319
	<u>25.942</u>	<u>23.360</u>

De liquide middelen zijn duidelijk hoger dan vorig jaar. Dat wordt deels veroorzaakt doordat er nog een hoog bedrag aan crediteuren is te betalen. Details zijn terug te vinden in het kasstroomoverzicht op pagina 9. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Toelichting op de geconsolideerde balans

11. EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Algemene reserve	Reserve voor media-aanbod	Reserve Koersverschillen Beleggingen	Resultaat boekjaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Balans per 1 januari 2017	32.397	2.121	427	3.379	38.324
Bestemming resultaat 2016	-	3.379	-	-3.379	-
Resultaat 2017	-	-	-	-456	-456
Mutatie reserve koersverschillen	-	-	242	-	242
Balans per 31 december 2017	32.397	5.500	669	-456	38.110
Balans per 31 december 2017	32.397	5.500	669	-456	38.110
Voorstel bestemming resultaat 2017	-	-456	-	456	-
Balans per 31 december 2017 na voorgestelde resultaatbestemming	32.397	5.044	669	-	38.110

In 2017 heeft geen onttrekking ten laste van de algemene reserve plaatsgevonden. Het resultaat van het vorige boekjaar is gedoteerd aan de Reserve voor media-aanbod.

VOORZIENINGEN

Hieronder zijn opgenomen nog niet definitief overeengekomen verplichtingen, waarvan het risico op basis van de huidige kennis zo goed mogelijk is ingeschat.

12. Personeelsaanspraken

De personeelsaanspraken bestaan uit pensioenen en overige langlopende personeelsverplichtingen. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen met betrekking tot personeelsaanspraken opgenomen:

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Pensioenvoorziening	762	828
Overige langlopende personeelsverplichtingen	1.072	1.032
	1.834	1.860

Van het totale bedrag van de voorzieningen is een bedrag van € 471.000 opeisbaar in 2018. Een bedrag van € 393.000 is opeisbaar vanaf 2023.

Pensioenvoorziening:

Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan het bedrijfstakpensioenfonds. Deelname aan het bedrijfstakpensioenfonds is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder AVROTROS valt.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar afgefinancierd door middel van (tenminste) kostendeckende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloonregeling met – voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise van € 13.123 (2016: € 12.953). Het pensioengevend

Toelichting op de geconsolideerde balans

salaris is gemaximeerd op € 103.317 (2016: € 101.519). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 14,9% van het pensioengevend salaris, aangevuld met 1,5% over het salarisdeel boven € 103.317.

De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2017 volgens opgave van het fonds 102,0% (2016: 91,3%). Op basis van het uitvoeringsreglement heeft AVROTROS bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

De bijdrage van de onderneming aan de pensioenregeling in het boekjaar is € 3.889.000 (2016: € 3.645.000). In deze bijdrage is mede begrepen het bij werknemers ingehouden deel van de premie. Als gevolg van de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2006 is een compensatieregeling artikel 44 ingevoerd. Indien deze medewerkers op 65-jarige leeftijd (of uiterlijk 2020) nog bij AVROTROS werken, dient AVROTROS voor deze medewerkers een koopsom te betalen.

De belangrijkste actuariële veronderstellingen, die in de berekeningen zijn gehanteerd, per balansdatum (uitgedrukt in gewogen gemiddelden) zijn als volgt:

	31-12-2017	31-12-2016
	%	%
Disconteringsvoet	1,0	1,0
Verwachte toekomstige salarisstijgingen	2,3	2,3

De contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken uit hoofde van de compensatieregeling artikel 44 bedraagt per 31 december 2017 € 761.000. Er zijn geen lasten over verstreken diensttijd gerealiseerd in 2017. Bij de vaststelling van genoemd bedrag is alleen rekening gehouden met de opbouw over de verstreken diensttijd.

De contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken is over het boekjaar als volgt gewijzigd:

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde toegekende pensioenaanspraken per 1 januari	828	860
Dotatie	22	2
Vrijval	-88	-34
Waarde toegekende pensioenaanspraken per 31 december	762	828

Ten aanzien van de overgangsregeling wordt geen fondsbelegging door PNO gehouden.

De totale contante waarde van de pensioenvoorziening bedraagt € 810.000. Dit bedrag is gecorrigeerd voor de coming service ad € 48.000.

Overige langlopende personeelsverplichtingen:

Deze verplichtingen hebben betrekking op de waarde van de verplichtingen uit hoofde van uitgestelde beloningen waarbij rekening is gehouden met diensttijd, leeftijd, het verwachte verloop en sociale lasten. Bij de voorziening jubileumuitkeringen is uitgegaan van dezelfde actuariële veronderstellingen die bij de pensioenvoorziening zijn gehanteerd en is uitgegaan van de contante waarde.

De waarde van de langlopende personeelsverplichtingen is als volgt opgebouwd:

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voorziening reorganisatiekosten personeel	22	9
Voorziening jubileumuitkeringen	652	634
Voorziening loopbaantraject	398	389
	1.072	1.032

Toelichting op de geconsolideerde balans

Voorziening reorganisatiekosten personeel:

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	9	9
Dotaties	22	8
Betaald	-9	-2
Vrijval	-	-6
Waarde per 31 december	22	9

Voorziening jubileumuitkeringen:

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	634	646
Dotaties	55	19
Betaald	-37	-31
Waarde per 31 december	652	634

De berekening is op basis van gemiddelde salarissen rekening houdend met vertrekkansen. Het aantal fte's ultimo 2017 is gering hoger dan ultimo 2016.

Voorziening loopbaantraject:

In de CAO zijn een aantal werkzekerheidsafspraken gemaakt. Onderdeel hiervan is dat er per werknemer een voorziening wordt getroffen van € 200 per jaar voor loopbaanadviezen. Ultimo 2017 waren er 398 werknemers in dienst (2016: 389).

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	389	328
Dotaties	80	78
Betaald	-14	-7
Vrijval	-57	-10
Waarde per 31 december	398	389

13. Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan uit juridische geschillen en verplichtingen groot onderhoud. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen opgenomen:

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voorziening juridische geschillen	2.176	1.176
Voorziening groot onderhoud	468	460
	2.644	1.636

Voorziening juridische geschillen:

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. Daar waar het financiële belang van de claims op betrouwbare wijze is in te schatten heeft AVROTROS een voorziening gevormd.

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	1.176	-
Dotatie	1.000	1.176
Waarde per 31 december	2.176	1.176

In 2017 heeft de verzekeraar de betrokkenheid bij een juridisch geschil van AVROTROS gestaakt onder voortijdige uitkering van een bedrag van € 1,0 mln. De uitkering is toegevoegd aan de voorziening voor juridische geschillen in afwachting van de uitkomst van het geschil.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Voorziening groot onderhoud:

Er is een voorziening gevormd voor het kantoorpand aan de 's-Gravelandseweg 80. Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van pand, installaties en dergelijke is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkt uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	460	391
Dotaties	8	91
Vrijval	-	-22
Waarde per 31 december	468	460

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

14. Schulden aan kredietinstellingen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd per	-	1.231

De schuld aan kredietinstellingen betrof een euroflexlening bij de ING Bank. Het bedrag van de kortlopende schuld ultimo 2016 is aan het begin van 2017 volledig afgelost.

15. Leveranciers

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd per	11.995	9.706

De schuld aan leveranciers is ultimo 2017 sterk hoger doordat een groter deel van de openstaande schulden voor een aantal producties die vanaf volgend jaar worden uitgezonden (deels in 2017) zijn aangekocht, maar nog niet zijn betaald. (Zie voor verdere toelichting punt 4: Onderhanden werken en gereed product media-aanbod).

16. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Loonheffing en sociale verzekeringen	1.690	1.679
Omzetbelasting	91	85
Kansspelbelasting	-	2
	1.781	1.766

17. Pensioenpremie

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
PNO Media	69	-

Toelichting op de geconsolideerde balans

18. Overige schulden

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Reserve voor media-aanbod overgedragen aan RvB NPO	26	26
Nog te ontvangen facturen productiekosten	2.400	1.698
Nog te ontvangen facturen freelance personeel	168	112
Nog te ontvangen facturen uitkoopsommen/uitzendrechten	3.274	1.673
Nog af te dragen aan Sanoma Media Netherlands B.V.	4.641	4.775
Nog te ontvangen facturen overig/Nog te betalen kosten	3.411	2.125
	<u>13.920</u>	<u>10.409</u>

Het nog af te dragen bedrag aan Sanoma Media Netherlands B.V. betreft hun aandeel in het resultaat van de uitgeefkern AKN en AS Media.

De overige schulden zijn vooral hoger door de forse toename van de productiekosten en uitkoopsommen/rechten vanwege de plaatsing in het uitzendschema TV van (nieuwe) producties, waarvan de facturen in 2018 ontvangen zullen worden. De aanzienlijke stijging van de nog te betalen kosten is met name gestegen door dat de kosten van de CAO-verhoging en ontslagvergoedingen zijn opgenomen die in 2018 betaald zullen gaan worden.

19. Overlopende passiva

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen OCW-bedragen	-	-
Vooruit ontvangen abonnementsgelden	12.920	13.394
Reservering vakantiedagen	1.121	993
Overige overlopende passiva	158	128
	<u>14.199</u>	<u>14.515</u>

Kredietfaciliteit

- AVROTROS en haar groepsmaatschappijen hebben kredietfaciliteiten tot hun beschikking tot een bedrag van € 7 miljoen (2016: € 7 miljoen). Per 31 december 2017 zijn de kredietfaciliteiten niet aangewend.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Niet in de geconsolideerde balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van bedrijfsvoering

- In het kader van de bedrijfsuitoefening waren per 31 december 2017 verplichtingen aangegaan voor de productie van programma's ten bedrage van € 21,5 miljoen. In 2018 vervalt € 20 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk in 2022.
- Voor de directe productiekosten programmabladen waren per 31 december 2017 verplichtingen aangegaan ten bedrage van € 6,1 miljoen. In 2018 vervalt € 6,1 miljoen aan verplichtingen.

Huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease

- De huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease bedragen in totaal € 11,7 miljoen, waaronder de huur van de Witte Kruislaan ad € 10,6 miljoen. In 2018 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 1,6 miljoen. Het overige deel van de verplichtingen (voornamelijk huur) eindigt uiterlijk in 2028. Hierbij opgemerkt dat de AVROTROS de bevoegdheid heeft om de huurovereenkomst tussentijds tegen het einde van het zevende huurjaar (31 december 2020) te beëindigen.

Overige verplichtingen

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. In een aantal geschillen is het financiële belang van de claims van de derde partijen en de uitkomst daarvan voor AVROTROS niet op betrouwbare wijze in te schatten. Voor deze lopende zaken heeft AVROTROS daarom geen voorziening gevormd. AVROTROS is van mening dat voor deze zaken het financiële risico minimaal is.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

BATEN

20. Media-aanbod

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Raad van Bestuur van de NPO		
▪ Vergoedingen OCW/RvB TV	79.030	84.458
▪ Vergoedingen OCW/RvB Radio	9.150	8.706
▪ Vergoedingen OCW/RvB Overig Media-aanbod	4.042	3.959
▪ Vergoedingen OCW/RvB Organisatiekosten	13.486	13.855
▪ Vergoedingen OWB/RvB Overig Media-aanbod	1.151	1.666
▪ Friciekosten OWB/RvB	250	-
	<u>107.109</u>	<u>112.644</u>

21. Programmagebonden eigen bijdragen

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Aan derden doorberekende salarissen	338	295
Bijdrage coproducenten	3.907	1.840
Mediafonds/NPO-fonds	1.149	2.123
CoBo-fonds	210	228
	<u>5.604</u>	<u>4.486</u>

De bijdrage coproducenten is met name fors toegenomen vanwege de bijdrage bij de productie Lang Leve de Muziek Show. Ten opzichte van 2016 is de bijdrage van het Mediafonds/NPO-fonds aanzienlijk lager, omdat eind 2016 alle lopende zaken zijn afgewikkeld voor de overdracht aan NPO. Er zijn in 2017 geen financiële baten ontvangen als gevolg van bartertransacties.

22. Opbrengst programmabladen

Hieronder is verantwoord de opbrengst van de programmabladen, gecorrigeerd met de ont koppeling van de ledencontributie ad € 1.854.000 (2016: € 2.102.000).

23. Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geluidsdragers e.d.	502	228
Uitzendrechten en formats	296	312
Opbrengst verhuurde panden	1.012	1.483
Kabelgelden	774	233
Webwinkel	13	13
	<u>2.597</u>	<u>2.269</u>

24. Opbrengst verenigingsactiviteiten

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Contributies ondersteunende leden	877	872
Ontkoppeling uit abonneegelden	1.854	2.102
Overige opbrengsten ten bate van de vereniging	36	36
	<u>2.767</u>	<u>3.010</u>

De ont koppeling uit abonneegelden is belangrijk lager als gevolg van de daling van het aantal lid-abonnees op de programmabladen. In navolging van de Mediawet dient het lidmaatschapsgeld van de Vereniging (ten minste € 5,72 per lid) als separate opbrengst te worden verantwoord door de omroepvereniging. Als zodanig worden deze lidmaatschapsgelden vanuit de abonnementenopbrengsten van de uitgeverij overgeheveld naar de Vereniging. Aangezien de Vereniging echter ook kosten maakt voor deze leden is er door het Commissariaat voor de Media vastgesteld dat 10% van deze lidmaatschapsoopbrengsten mogen worden verantwoord als zogenaamde "incassokosten". Deze kosten maken deel uit van de directe productiekosten.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

LASTEN

25. Lonen, salarissen en sociale lasten

Dit betreft salarissen, sociale lasten en pensioenpremies van vaste medewerkers. De lasten zijn als totaal gestegen ten opzichte van 2016 en het gemiddelde aantal fte's is gering gestegen. De stijging wordt met name veroorzaakt door verloop in het personeelsbestand. Daarnaast zijn de sociale lasten voor de werkgever met bijna 5% gestegen. Dit wordt met name veroorzaakt door de pensioenpremie. In de sociale lasten is een bedrag begrepen voor pensioenpremie van € 2.599.000 (2016: € 2.385.000).

Algemeen beloningsbeleid

Bij het vaststellen van het honorarium voor bestuurders, wordt uitgegaan van een bezoldigingsmaximum conform de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT). Van de presentatoren die een hoger honorarium hebben dan het normbedrag vastgesteld in het Beloningskader Presentatoren Publieke Omroep (BPPO), is het bedrag van de BPPO-norm ten laste van het omroepbedrijf gebracht (publieke middelen) en is het surplus ten laste van de Vereniging gebracht (private middelen). Het totaalbedrag van het surplus in 2017 bedraagt € 121.000 (2016: € 146.000).

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Vanwege het Raad van Toezichtmodel dat AVROTROS hanteert zijn directie en bestuur één orgaan. De wijze waarop de bezoldiging wordt berekend is overeenkomstig de berekeningswijze, zoals deze is bepaald in Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT).

In het verslagjaar heeft de bezoldiging aan de directie (tevens bestuur) € 437.000 (2016: € 502.000) bedragen, die als volgt is samengesteld:

Beloning (inclusief eventuele auto) € 400.000 (2016: € 466.000), pensioenpremie (werkgeversdeel) € 34.000 (2016: € 34.000), belaste onkostenvergoedingen € 2.000 (2016: € 2.000). In het verslagjaar heeft de bezoldiging aan de gewezen bestuurder € 142.000 (2016: € 140.000) bedragen, die als volgt is samengesteld:

Beloning (inclusief auto) € 128.000 (2016: € 128.000) en pensioenpremie (werkgeversdeel) € 14.000 (2016: € 12.000).

De bezoldiging aan de Raad van Toezicht bedraagt € 75.000 (2016 € 75.000). De onkostenvergoedingen betreffen de reiskosten. De mediadirecteur (B.W.F. Barnas) is per 1 augustus 2017 in dienst getreden. De hiervoor genoemde bedragen hebben betrekking op de volgende (gewezen) bestuursleden en leden van de Raad van Toezicht:

	<u>Functie</u>	<u>Vorm van bezoldiging</u>
<u>Directie:</u>		
B.W.F. Barnas	Mediadirecteur	Salaris en onkostenvergoeding
N. van 't Hooft	Zakelijk directeur	Salaris en onkostenvergoeding
E.G.J. van Stade	Algemeen directeur	Salaris en onkostenvergoeding
<u>Raad van Toezicht:</u>		
H. Bais	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
P.C. van Gorsel	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
D.J. Haank	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
E. Mijnsberge	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
E.H.T.M. Nijpels	Voorzitter Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
M.J.P.G. Nouwen	Vice-voorzitter Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
<u>Gewezen bestuur:</u>		
R.G. de Vink	ex-bestuurder TROS	Salaris

Nevenfuncties:

De Richtlijn Integriteit bevat duidelijke afspraken over nevenfuncties. In zijn algemeenheid mag een medewerker geen nevenfuncties vervullen die in strijd zijn met het belang van AVROTROS. Alle nevenfuncties van topfunctionarissen en toezichthouders zijn opgenomen op de internetsite van AVROTROS.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Toepassing van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector

De instelling heeft de Beleidsregels toepassing WNT als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. Alle functies betreffen een voltijds dienstverband, tenzij anders aangegeven. De vergoedingen van genoemde personen zijn marktconform vastgesteld. De gegevens van de beloning zijn inclusief de (eventuele) bijtelling van de leaseauto. De beloning op termijn betreft het werkgeversdeel pensioenpremie. In het kader van toepassing van de WNT worden de gegevens openbaar gemaakt van de volgende topfunctionarissen:

Openbaarmaking topfunctionaris op grond van artikel 4.1 WNT:

Naam functionaris Functie	Duur en omvang dienst verband	Beloning €	Belastbare vaste en variabele onkosten €	Voorziening beloning betaalbaar op termijn €	Totaal bezoldiging €
2017					
H. Bais Lid RvT*)	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
B.W.F. Barnas Mediadirecteur	5 mnd. 100%	60.466	-	5.791	66.257
P.C. van Gorsel Lid RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
D.J. Haank Lid RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
N. van 't Hooft Zakelijk directeur	12 mnd. 100%	161.654	2.269	13.992	177.915
E. Mijnsberge Lid RvT	12 mnd.	11.524	-	-	11.524
E.H.T.M. Nijpels Voorzitter RvT	12 mnd.	17.285	-	-	17.285
M.J.P.G. Nouwen Vice-voorzitter RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
E.G.J. van Stade Algemeen directeur	12 mnd. 100%	178.345	-	14.364	192.709 1)
2016					
P.C. van Gorsel Lid RvT*)	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
D.J. Haank Lid RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
N. van 't Hooft Zakelijk directeur	12 mnd. 100%	163.095	2.269	12.094	177.458
R.W. van Leen Mediadirecteur	9 mnd. 100%	124.911	-	9.214	134.125
E. Mijnsberge Lid RvT	12 mnd.	11.524	-	-	11.524
E.H.T.M. Nijpels Voorzitter RvT	12 mnd.	17.285	-	-	17.285
M.J.P.G. Nouwen Vice-voorzitter RvT	12 mnd.	11.525	-	-	11.525
B. Staal Lid RvT	12 mnd.	11.524	-	-	11.524
E.G.J. van Stade Algemeen directeur	12 mnd. 100%	178.345	-	12.466	190.811 1)

*) RvT: Raad van Toezicht

Toelichting:

1) Overschrijding is gelegitimeerd op grond van artikel 7.3 (lid 2 en 3) van de WNT (Overgangsrecht). De afgesproken bezoldiging is overeengekomen vóór 1 januari 2015.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Openbaarmaking gewezen topfunctionaris op grond van artikel 4.1 WNT:

Naam functionaris Functie	Duur en omvang dienst verband	Beloning €	Belastbare vaste en variabele onkosten €	Voorziening beloning betaalbaar op termijn €	Totaal bezoldiging €
2017					
R.G. de Vink Hoofd Financiën (Directeur Financiën TROS)	12 mnd. 100%	128.163	-	13.589	141.752
2016					
R.G. de Vink Hoofd Financiën (Directeur Financiën TROS)	12 mnd. 100%	128.163	-	11.692	139.855

Daarnaast wordt melding gemaakt dat onderstaande functionarissen een hogere bezoldiging hebben ontvangen dan in de WNT genoemde norm.

Openbaarmaking op grond van artikel 4.2 WNT:

Functie	Duur en omvang Dienst Verband	Beloning €	Belastbare vaste en variabele onkosten €	Voorziening beloning betaalbaar op termijn €	Totaal bezoldiging €
2017					
Presentator 1	12 mnd. 100%	286.475	-	14.686	301.161
Presentator 2	12 mnd. 100%	217.112	-	13.852	230.964
Presentator 3	12 mnd. 100%	178.555	38	8.278	186.871
Presentator 4	12 mnd. 100%	166.062	739	14.255	181.056
2016					
Presentator 1	12 mnd. 100%	311.275	-	12.789	324.064
Presentator 2	12 mnd. 100%	216.620	-	11.954	228.574
Presentator 3	12 mnd. 100%	178.555	159	7.245	185.959
Presentator 4	12 mnd. 100%	166.062	862	12.358	179.282

Conform het zesde lid van artikel 4.2 WNT zijn ook de gegevens over 2016 opgenomen. Alle functies betreffen een voltijd dienstverband en de vergoedingen van genoemde personen zijn marktconform vastgesteld. De gegevens van de beloning zijn inclusief de (eventuele) bijtelling van de leaseauto. De beloning op termijn betreft het werkgeversdeel pensioenpremie.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

26. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	652	648
Inventaris en inrichting	246	229
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.281	1.496
Totaal dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening	2.179	2.373
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	244	290
	<u>2.423</u>	<u>2.663</u>

27. Bijzondere waardenmutatie activa

Verbouwingkosten zijn geactiveerd in een pand waarvan AVROTROS naar alle waarschijnlijkheid de huur voortijdig zal opzeggen. Het deel van de investeringen in de verbouwingen dat niet meer kan worden afgeschreven of wordt vergoed wordt daarom voortijdig buitengebruik gesteld. Het gaat om een bedrag van € 1.060.000.

28. Directe productiekosten

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Media-aanbod	85.877	87.382
Programmabladen	13.557	14.466
Vereniging	1.237	1.289
Nevenactiviteiten	223	241
	<u>100.894</u>	<u>103.378</u>

Een nadere toelichting van de afzonderlijke posten treft u hieronder aan:

Directe productiekosten media-aanbod

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Faciliteiten	13.396	13.052
Freelance medewerkers	9.474	8.974
Uitkoopsommen/rechten	57.325	58.926
Overige programmakosten	5.099	5.909
Medewerkers-gebonden kosten	583	521
	<u>85.877</u>	<u>87.382</u>

Deze post bestaat uit de directe kosten van het in het boekjaar uitgezonden media-aanbod. De kosten hebben onder meer betrekking op facilitaire kosten zoals verbindingskosten, studioskosten, montagekosten, opnametechniek- en overige programmakosten, zoals de kosten die betrekking hebben op contracten met externe producenten, en overige aan derden betaalde programmakosten. De totale productiekosten media-aanbod zijn vrijwel identiek aan vorig verslagjaar. De overige programmakosten laten een duidelijke daling zien en wordt veroorzaakt vanwege het minder aantal geplaatste titels in het uitzendschema, wat een daling betekent bij zowel Televisie, Radio als Internet.

In het bedrag aan directe productiekosten over 2017 is een bedrag aan afwaardering op voorraden opgenomen ad € 313.000 (2016: € 58.000).

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Onafhankelijk Product:

Onderdeel van de totale lasten die zijn opgenomen bij de directe productiekosten media-aanbod bestaat uit Europese producties die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie als bedoeld in artikelen 2.116 tot en met 2.121 MW 2008.

Het bedrag aan lasten wordt uitgedrukt in een percentage van het toegekende budget dat ter beschikking is gesteld voor het verzorgen van media-aanbod.

Het bedrag dat voor televisie in 2017 beschikbaar is gesteld vanuit OCW bedraagt € 79.030.000.

De lasten betrekking hebbend op onafhankelijke producties bedragen:

Onafhankelijke producties:

	2017
	€ x 1.000
Totaal besteed aan externe producties	51.752
Correctie Spel/Buitenland/externe financiering	-7.792
Geheel met eigen middelen gefinancierd	-
Deels gefinancierd met eigen middelen	-1.740
Producenten die niet op SEKAM-lijst voorkomen	-6.125
Totale onafhankelijke producties	36.095

Percentage onafhankelijk producties :

$$36.095/79.030 \times 100\% = 45,6\%$$

Directe productiekosten programmabladen

Deze post bestaat uit de directe kosten bestemd voor het uitgeven en samenstellen van de programmabladen. Het betreft met name freelance-personeelskosten, marketingkosten en druk- en verzendkosten.

Directe kosten Vereniging

In 2017 is wederom een bijdrage gedaan vanuit de Vereniging aan de domeinen SterrenNL, Service Informatie en Familie. De kosten voor de domeinen zijn ca. € 1.520.000 geweest.

Salariskosten voor de domeinen, alsmede de salarissen boven de BPPO-norm zijn onder lonen en salarissen opgenomen.

Directe productiekosten nevenactiviteiten

Deze post bestaat uit de directe kosten met betrekking tot de nevenactiviteiten en betreffen met name de kosten voor de bladen en de kosten met betrekking tot 's-Gravelandseweg 80 en VondelCS.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

29. Overige bedrijfslasten

Deze kosten hebben onder andere betrekking op huisvesting, onderhoud, energie, gemeentelijke belastingen en overige algemene kosten, zoals kantoorkosten, overheadkosten en dergelijke.

De kosten voor onafhankelijke accountants met betrekking tot de controle van de jaarrekening, alsmede adviezen zijn hieronder weergegeven. De controlerend onafhankelijke accountant is met ingang van 2016 PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.:

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.:		
▪ Controle jaarrekening	106	94
▪ Review dossier Commissariaat voor de Media	-	-
▪ Fiscale adviezen	41	43
▪ Fiscale adviezen via gezamenlijke omroepen	6	17
▪ Aangifte vennootschapsbelasting	2	9
	<u>155</u>	<u>163</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

De bovenstaande bedragen hebben betrekking op PricewaterhouseCoopers Accountants N.V..

30. Som der financiële baten en lasten

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Opbrengst uit effecten	189	181
Gerealiseerd koersresultaat op effecten	84	-47
Resultaat effecten	<u>273</u>	<u>134</u>
Resultaat deelnemingen	28	20
Renteopbrengsten bankiers	5	6
	<u>306</u>	<u>160</u>
Rentelasten en overige kosten	-2	-62
	<u>304</u>	<u>98</u>

In 2017 zijn er posities gewisseld waardoor er meer opbrengsten zijn gerealiseerd.

In de rentelasten zat in 2016 een bedrag verwerkt aan heffingsrente naar aanleiding van het boekenonderzoek loonheffing.

31. Belastingen

AVROTROS is over het boekjaar geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor zover bij deelnemingen sprake is van belastingplicht, is de belasting berekend over het resultaat voor belastingen tegen het geldende tarief. De onder deze post opgenomen belasting heeft uitsluitend betrekking op de verschuldigde belasting over de fiscale winsten van de deelneming TROS Uitgevers B.V.. De belasting is berekend tegen het geldende tarief (20%). De belastingdienst heeft eind 2016 de vennootschapsbelastingruling met de Publieke Omroepen opgezegd per 1 januari 2017. AVROTROS is tezamen met de andere omroepen (nog steeds) in gesprek met de belastingdienst over de belastingplicht.

32. Aantal medewerkers

Ultimo huidig boekjaar had het omroepbedrijf 351 fte's (380 medewerkers), de Vereniging AVROTROS 12 fte's (12 medewerkers), Nevenactiviteiten (inclusief aandeel Stichting AKN) 11 fte's (12 medewerkers) en TROS Uitgevers B.V. 24 fte's (30 medewerkers).

In totaal ging het om 398 fte's (434 medewerkers) in dienstverband werkzaam (2016: 392 fte's en 425 medewerkers).

Op basis van gemiddelde bezetting in het huidige boekjaar had het omroepbedrijf 349 fte's (378 medewerkers), de Vereniging AVROTROS 11 fte's (12 medewerkers), Nevenactiviteiten (inclusief aandeel Stichting AKN) 11 fte's (10 medewerkers) en TROS Uitgevers B.V. 24 fte's (30 medewerkers).

In totaal ging het om gemiddeld 395 fte's (430 medewerkers) in dienstverband werkzaam (2016: 386 fte's en 420 medewerkers).

Een uitsplitsing naar directe en organisatiekosten, alsmede naar neven- en verenigingsactiviteiten is te vinden in toelichting I op pagina 36.

Enkelvoudige balans per 31 december 2017
(Voor resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2017	31-12-2016
		€ x 1.000	€ x 1.000
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		3.098	4.810
Inventaris en inrichting		901	716
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.629	2.249
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar		8.372	8.281
		14.000	16.056
Financiële vaste activa			
Deelnemingen	33.	2.344	1.900
Beleggingen		12.474	11.880
		14.818	13.780
Vlottende activa			
Onderhanden werken en gereed product media-aanbod		22.247	17.873
Vorderingen en overlopende activa			
Handelsdebiteuren	34.	6.262	5.963
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35.	346	303
Overige vorderingen	36.	1.117	1.455
Overlopende activa	37.	800	1.267
		8.525	8.988
Liquide middelen	38.	17.882	16.259
TOTAAL		77.472	72.956
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve		32.397	32.397
Reserve voor media-aanbod		5.500	2.121
Reserve Koersverschillen Beleggingen		669	427
Resultaat boekjaar		-456	3.379
	39.	38.110	38.324
Voorzieningen			
Personeelsaanspraken	40.	1.756	1.792
Overige voorzieningen		2.644	1.635
		4.400	3.427
Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Schulden aan kredietinstellingen		-	1.230
Leveranciers	41.	11.915	9.489
Schulden aan deelnemingen	42.	22	986
Belastingen en premies sociale verzekeringen	43.	1.555	1.596
Pensioenpremie	44.	68	8
Overige schulden	45.	13.733	10.196
Overlopende passiva	46.	7.669	7.700
		34.962	31.205
TOTAAL		77.472	72.956

Enkelvoudige exploitatierekening 2017
(Categoriale indeling)

		2017		2016	
		€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Baten					
		107.109		112.644	
		5.604		4.486	
	47.	19.449		20.281	
	48.	2.647		2.318	
		2.767		3.010	
		<hr/>		<hr/>	
	<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>		137.576		142.739
Lasten					
		24.677		23.745	
	49.	6.360		6.057	
		2.407		2.629	
		1.060		89	
	50.	93.339		95.285	
		10.492		11.631	
		<hr/>		<hr/>	
	<i>Som der bedrijfslasten</i>		138.335		139.436
			-759		3.303
Bedrijfsresultaat					
		28		20	
		277		140	
		-2		-58	
		<hr/>		<hr/>	
	<i>Som der financiële baten en lasten</i>		303		102
			-456		3.405
Saldo gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen					
			-		-26
			<hr/>		<hr/>
	Exploitatiesaldo na overdracht		-456		3.379
		<hr/>		<hr/>	
	FTE gemiddeld	51.	371		361
	FTE ultimo	51.	374		368

Toelichting op de enkelvoudige balans

Algemeen

Voor zover posten in de enkelvoudige balans belangrijk afwijken van posten van de geconsolideerde balans wordt hieronder een toelichting opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar pagina 10 en verder van de toelichting op de geconsolideerde balans.

VASTE ACTIVA

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

33. Deelnemingen

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	1.900	964
Ontkoppeling lidmaatschapsgelden (na aftrek kosten)	977	1.112
Kapitaalopname/dividenduitkering	-5.000	-5.000
Aandeel in resultaat	4.467	4.824
Boekwaarde per 31 december	2.344	1.900

	Belang	Aandeel in het resultaat	Boekwaarde 31-12-2017
		€ x 1.000	€ x 1.000
▪ TROS Uitgevers B.V.	100%-belang in het kapitaal	35	220
▪ Hilversumse Media Compagnie C.V.	Commanditair belang en aandeel in de winst van 99%	4.432	1.663
▪ AKN C.V.	Commanditair belang en aandeel in de winst van 25%	-	-
▪ Bindinc. B.V.	25%-belang in het kapitaal	-	2
▪ Quattro Voci B.V.	25%-belang in het kapitaal	-	5
▪ Mediastaete C.V.	Commanditair belang van 25%	-	454
		4.467	2.344

Het commanditaire belang in Mediastaete C.V. is gewaardeerd op kostprijs.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

34. Handelsdebiteuren

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nominale vordering	6.262	5.965
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-	-2
	6.262	5.963

35. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzetbelasting	324	284
Dividendbelasting	22	19
	346	303

Toelichting op de enkelvoudige balans

36. Overige vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Te vorderen OCW bedragen	85	217
Samenwerkingsproject Zondagochtendconcert	248	60
Nog te ontvangen bijdragen en rente	650	972
Nog te ontvangen/te vorderen overig	134	206
	<u>1.117</u>	<u>1.455</u>

37. Overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruitbetaalde productiekosten	42	173
Vooruitbetaalde huur	241	238
Nog te ontvangen (kabel)bijdragen en rente	91	63
Vooruitbetaalde kosten overig	426	793
	<u>800</u>	<u>1.267</u>

38. Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geplaatst bij bankiers op deposito	-	8.000
Geplaatst bij vermogensbeheerders	931	1.041
Bankiers	16.951	7.218
	<u>17.882</u>	<u>16.259</u>

39. **EIGEN VERMOGEN**

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Algemene reserve	Reserve voor media-aanbod	Reserve Koersverschillen Beleggingen	Resultaat boekjaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Balans per 1 januari 2017	32.397	2.121	427	3.379	38.324
Bestemming resultaat 2016	-	3.379	-	-3.379	-
Resultaat 2017	-	-	-	-456	-456
Mutatie reserve koersverschillen	-	-	242	-	242
Balans per 31 december 2017	<u>32.397</u>	<u>5.500</u>	<u>669</u>	<u>-456</u>	<u>38.110</u>
Balans per 31 december 2017	32.397	5.500	669	-456	38.110
Voorstel bestemming resultaat 2017	-	-456	-	456	-
Balans per 31 december 2017 na voorgestelde resultaatbestemming	<u>32.397</u>	<u>5.044</u>	<u>669</u>	<u>-</u>	<u>38.110</u>

In 2017 heeft geen onttrekking ten laste van de algemene reserve plaatsgevonden. Het resultaat van het vorige boekjaar is gedoteerd aan de Reserve voor media-aanbod.

Toelichting op de enkelvoudige balans

40. VOORZIENINGEN

Personeelsaanspraken:

De personeelsaanspraken bestaan uit pensioenen en overige langlopende personeelsverplichtingen. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen met betrekking tot personeelsaanspraken opgenomen:

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Pensioenvoorziening	739	808
Overige langlopende personeelsverplichtingen	1.017	984
	<u>1.756</u>	<u>1.792</u>

Van het totale bedrag van de voorzieningen is een bedrag van € 471.000 opeisbaar in 2018.

Een bedrag van € 351.000 is opeisbaar vanaf 2023.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar toelichting 12 vanaf pagina 14.

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

41. Leveranciers

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd aan leveranciers	<u>11.915</u>	<u>9.489</u>

42. Schulden aan deelnemingen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Hilversumse Media Compagnie C.V.	<u>22</u>	<u>986</u>

43. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Loonheffing en sociale verzekeringen	<u>1.555</u>	<u>1.596</u>

44. Pensioenpremie

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
PNO Media	<u>68</u>	<u>8</u>

45. Overige schulden

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Reserve voor media-aanbod overgedragen aan RvB NPO	26	26
Nog te ontvangen facturen productiekosten	2.224	1.531
Nog te ontvangen facturen freelance personeel	168	111
Nog te ontvangen facturen uitkoopsommen/uitzendrechten	3.274	1.673
Nog af te dragen aan Sanoma Media Netherlands B.V.	4.641	4.775
Nog te ontvangen facturen overig	3.400	2.080
	<u>13.733</u>	<u>10.196</u>

46. Overlopende passiva

	31-12-2017	31-12-2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen abonnementsgelden	6.544	6.751
Reservering vakantiedagen	1.121	945
Overlopende passiva	4	4
	<u>7.669</u>	<u>7.700</u>

Toelichting op de enkelvoudige balans

Niet in de enkelvoudige balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van bedrijfsvoering

- In het kader van de bedrijfsuitoefening waren per 31 december 2017 verplichtingen aangegaan voor de productie van programma's ten bedrage van € 21,5 miljoen. In 2018 vervalt € 20 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk in 2022.

Huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease

- De huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease bedragen in totaal € 11,7 miljoen, waaronder de huur van de Witte Kruislaan ad € 10,6 miljoen. In 2018 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 1,6 miljoen. Het overige deel van de verplichtingen (voornamelijk huur) eindigt uiterlijk in 2028. Hierbij opgemerkt dat de AVROTROS de bevoegdheid heeft om de huurovereenkomst tussentijds tegen het einde van het zevende huurjaar (31 december 2020) te beëindigen.

Overige verplichtingen

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. In een aantal geschillen is het financiële belang van de claims van de derde partijen en de uitkomst daarvan voor AVROTROS niet op betrouwbare wijze in te schatten. Voor deze lopende zaken heeft AVROTROS daarom geen voorziening gevormd. AVROTROS is van mening dat voor deze zaken het financiële risico minimaal is.

Gebeurtenissen na balansdatum

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening

Algemeen

Voor zover posten in de enkelvoudige exploitatierekening belangrijk afwijken van de geconsolideerde exploitatierekening wordt hieronder een toelichting opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar pagina 20 en verder van de toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening.

BATEN

47. Opbrengst programmabladen

Hieronder is de omzet van de programmabladen AVROBode, TeleVizier en TVFilm verantwoord. Daarnaast is het nettoresultaat van de deelnemingen TROS Uitgevers B.V. en de Hilversumse Media Compagnie C.V., zijnde het nettoresultaat van de programmabladen TROSKompas, TVKrant en Radar+, onder deze post verantwoord, conform het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Omroep. Hierbij is rekening gehouden met de ont koppeling lidmaatschapsgelden ad € 1.745.000 (2016: € 2.102.000).

48. Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geluidsdragers e.d.	502	228
Uitzendrechten en formats	296	312
Opbrengst verhuurde panden (inclusief intercompany)	1.062	1.532
Kabelgelden	774	233
Webwinkel	13	13
	<u>2.647</u>	<u>2.318</u>

LASTEN

49. Sociale lasten

In de sociale lasten is een bedrag begrepen voor pensioenpremie van € 2.413.000 (2016: € 2.228.000).

50. Directe productiekosten

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
Media-aanbod	85.878	87.382
Programmabladen	5.995	6.355
Vereniging	1.243	1.307
Nevenactiviteiten	223	241
	<u>93.339</u>	<u>95.285</u>

51. Aantal medewerkers

Ultimo huidig boekjaar waren 374 fte's (404 medewerkers) in dienstverband werkzaam (ultimo 2016: 368 fte's en 395 medewerkers).

Op basis van gemiddelde bezetting in het huidige boekjaar waren 371 fte's (400 medewerkers) in dienstverband werkzaam (gemiddelden 2016: 361 fte's en 386 medewerkers).

Voor een nadere uitsplitsing wordt verwezen naar toelichting I op pagina 36.

Toelichtingen/specificaties

Op de volgende pagina's zijn, conform het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2016, uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen, de volgende toelichtingen/specificaties opgenomen:

Toelichtingen/specificaties

- I. Toelichting op geconsolideerde exploitatierekening 2017 volgens categoriale indeling (Model IV)
- II. Specificatie bij geconsolideerde exploitatierekening 2017 volgens categoriale indeling (Model Va)
- III. Programmakosten per domein per platform (Model IX)
- IV. Toelichting op nevenactiviteiten 2017 per cluster (Model VI)
- V. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 2017 (Model VII)
- VI. Exploitatierekening 2017 Programmabladen
- VII. Exploitatierekening 2017 Deelnemingen
- VIII. Exploitatierekening 2017 Cluster 1, 5 en 7

TOELICHTING I

TOELICHTING OP GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2017 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (MODEL IV)

(bedragen x € 1.000)	Radio	Televisie	Overige media	Neven-act.	Ver. act.	Organisatie kosten	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten								
Media-aanbod	9.150	79.280	5.193	-	-	13.486	107.109	112.644
Programmagebonden eigen bijdragen	667	4.933	-	4	-	-	5.604	4.486
Opbrengst programmabladen	-	-	-	29.620	-	-	29.620	31.126
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	2.597	-	-	2.597	2.269
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	2.767	-	2.767	3.010
Som der bedrijfsopbrengsten	9.817	84.213	5.193	32.221	2.767	13.486	147.697	153.535
Lasten								
Lonen en salarissen	3.875	10.516	2.426	4.128	520	4.985	26.450	25.602
Sociale lasten	1.057	2.541	587	1.122	141	1.357	6.805	6.460
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-	-	-	260	-	2.163	2.423	2.663
Bijzondere waardevermindering bedrijfspand	-	-	-	-	-	1.060	1.060	89
Directe productiekosten	5.498	76.569	3.810	13.780	1.237	-	100.894	103.378
Overige bedrijfslasten	22	6	-	2.968	1.656	6.162	10.814	12.035
Toerekening surplus BPPO	-	121-	-	-	121	-	-	-
Som der bedrijfslasten	10.452	89.511	6.823	22.258	3.675	15.727	148.446	150.227
BEDRIJFSRESULTAAT	635-	5.298-	1.630-	9.963	908-	2.241-	749-	3.308
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	28	-	-	28	20
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	1	4	273	278	140
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	-	-	-	-	-	2-	2-	62-
Som der financiële baten en lasten	-	-	-	29	4	271	304	98
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	635-	5.298-	1.630-	9.992	904-	1.970-	445-	3.406
Toerekening resultaat niet-prog.gebonden EB	635	4.842	1.630	9.982-	904	1.970	1-	-
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (voor belastingen)	-	456-	-	10	-	-	446-	3.406
Belastingen	-	-	-	10-	-	-	10-	1-
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (na belastingen)	-	456-	-	-	-	-	456-	3.405
Over te dragen reserve voor Media-aanbod	-	-	-	-	-	-	-	26-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	-	456-	-	-	-	-	456-	3.379
FTE gemiddeld	66	159	43	35	11	81	395	386
FTE ultimo	67	159	44	35	11	82	398	392

TOELICHTING II**SPECIFICATIE BIJ GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2017 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (Model Va)**

	2017	2016
	€ x 1.000	€ x 1.000
BATEN		
1.1 Vergoeding OCW/Raad van Bestuur Stichting NPO	107.109	112.644
Media-aanbod	107.109	112.644
2.1 Bijdragen Mediafonds/NPO-fonds	1.149	2.123
2.3 Bijdragen CoBo-fonds	209	228
2.7 Bijdragen overige derden	3.744	1.596
2.8 Overige programmaopbrengsten	338	295
2.9 Opbrengsten gebruiksrechten	164	244
Programmagebonden eigen bijdragen	5.604	4.486
3.1 Opbrengst abonnementsgelden (incl. leesportefeuille)	27.178	28.684
3.2 Opbrengst losse verkoop	1.400	1.499
3.3 Opbrengst advertenties	1.042	943
Opbrengst programmabladen	29.620	31.126
4.1 Opbrengst verkoop geluid dragers e.d.	502	228
4.2 Opbrengst uitzendrechten/formats	297	312
4.3 Opbrengst verhuurde panden	204	34
4.4 Overige nevenactiviteiten	1.594	1.695
Opbrengst overige nevenactiviteiten	2.597	2.269
5.1 Contributies leden	2.731	2.974
5.3 Overige opbrengsten ten bate van de vereniging	36	36
Opbrengst vereniging(-sactiviteiten)	2.767	3.010
Totaal baten	147.697	153.535
LASTEN		
8.1 Salarissen CAO personeel	23.447	22.969
8.2 Vakantiegeld CAO personeel	1.490	1.423
8.3 Decemberuitkering CAO personeel	1.208	1.181
8.4 Overwerk 100% en 150% CAO personeel	11	21
8.6 Doorberekende lonen en salarissen	-318	-290
8.8 Mutatie verplichtingen openstaande vakantie-uren	197	-38
8.9 Reiskosten woon-werk verkeer	506	496
8.10 WAO-uitkeringen	-169	-222
8.11 Overlijdensuitkeringen	13	-
8.12 Gratificatie(s)/Jubileumuitkeringen	66	62
Lonen en salarissen	26.451	25.602
9.1 Pensioenlasten	2.599	2.385
9.2 Werkgeversaandeel sociale verzekeringswetten	4.061	3.941
9.3 Bijdrage werkgever in ziektekostenverzekering	145	141
Overige sociale lasten (niet gespecificeerd)	-	-7
Sociale lasten	6.805	6.460
10.1 Afschrijving inventaris en inrichting	246	227
10.2 Afschrijving facilitaire apparatuur	925	907
10.3 Afschrijving hardware en software	356	590
10.4 Afschrijving gebouwen	896	939
Afschrijvingen op materiële vaste activa	2.423	2.663
11.1 Bijzondere waardevermindering vaste activa	1.060	89
Bijzondere waardevermindering vaste activa	1.060	89

TOELICHTING II

SPECIFICATIE BIJ GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2017 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (Model Va)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
12.2 <u>Technische productiekosten media-aanbod</u>		
12.2.2 Faciliteiten NOB en overige	13.202	12.806
12.2.3 Verbindingen	200	255
12.3 <u>Overige productiekosten media-aanbod</u>		
12.3.1 Honorering freelancers	9.598	9.122
12.3.2 Uitzendrechten	57.383	58.926
12.3.3 Algemene kosten freelance personeel	594	527
12.3.4 Overige programmakosten	10.784	12.329
12.4 <u>Programmabladen</u>		
12.4.1 Druk- en verzendkosten	3.498	3.885
12.4.2 Artikelen, foto's e.d.	618	667
12.4.3 Kosten advertentieacquisitie	164	151
12.4.4 Kortingen reclamebureau	30	12
12.4.5 Plaatsingskosten advertenties	60	56
12.4.6 Distributiekosten	1.917	2.155
12.4.7 Wervingskosten abonnees	1.377	1.301
Kosten ontkoppeling leden	-109	-124
12.6 <u>Directe kosten vereniging</u>		
12.6.2 Kosten ledenadministratie	185	210
12.6.4 Kosten ledenwerving	-26	-18
12.6.5 Overige directe kosten vereniging	1.419	1.118
Directe productiekosten	100.894	103.378
13.1 <u>Overige kosten CAO personeel</u>		
13.1.2 Overige personele lasten	5.181	4.974
13.2 <u>Uitbesteed werk aan bedrijven</u>	2.207	2.965
13.3 <u>Overige aan afdeling gerelateerde algemene kosten</u>	1.285	1.407
13.4.2 Kosten onderzoek	17	48
13.5 <u>Huisvestingskosten</u>		
13.5.1 Huur	957	953
13.5.2 Belastingen	20	17
13.5.4 Onderhoudskosten	416	445
13.5.5 Kosten interne verhuizingen	11	9
13.5.6 Onderhoudscontracten	-	6
13.5.7 Gas, energie en water	298	285
13.5.8 Onderhoud tuinen	31	24
13.5.9 Vuilafvoer	33	29
13.6 <u>Overige kosten</u>		
13.6.2 Kosten betalingsverkeer	-13	-1
13.6.3 Overige kosten	371	874
Overige bedrijfslasten	10.814	12.035
Totaal lasten	148.447	150.227
16.1 Opbrengst deelnemingen	28	20
Opbrengst vorderingen die tot de vaste activa behoren	28	20
17.1 Renteopbrengsten op liquiditeiten	1	-
17.2 Resultaat op beleggingen	277	140
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	278	140
22 Rentelasten en soortgelijke kosten	-2	-62
Belastingen	-10	-1
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-456	3.405
26 Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-26
Exploitatiesaldo	-456	3.379

BIJLAGE III**PROGRAMMAKOSTEN PER DOMEIN PER PLATFORM 2017 (model IX)**

(bedragen in € x 1.000)

Domein	Televisie					Totaal boekjaar
	NPO 1	NPO 2	NPO 3	Zapp(elin)		
Nieuws	19	-	-	-	-	19
Opinie	12.185	428	-	-	-	12.613
Sport	-	-	-	-	-	-
Samenleving	4.563	437	3.149	1.545	-	9.694
Kennis	12.383	1.307	3.638	2.633	-	19.961
Expressie	16.844	8.346	4.643	9.211	-	39.044
Amusement	3.667	-	1.809	2.704	-	8.180
Bijzondere kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal	49.661	10.518	13.239	16.093		89.511

Domein	Radio					Totaal boekjaar
	NPO Radio 1	NPO Radio 2	NPO Radio 3	NPO Radio 4	NPO Radio 5	
Nieuws	-	-	-	-	-	-
Opinie	2.890	-	-	-	-	2.890
Sport	-	-	-	-	-	-
Samenleving	26	38	-	156	-	220
Kennis	244	-	-	-	-	244
Expressie	125	2.015	704	3.470	664	6.978
Amusement	-	-	121	-	-	121
Bijzondere kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal	3.285	2.053	825	3.626	664	10.453

TOELICHTING IV

TOELICHTING OP NEVENACTIVITEITEN 2017 PER CLUSTER (MODEL VI)

x € 1.000,-	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 5	Cluster 6	Cluster 7	Totaal Nevenact
Baten							
Opbrengst programmabladen			29.620				29.620
Opbrengst overige nevenactiviteiten	658	844		13		1.087	2.602
Som der bedrijfsopbrengsten	658	844	29.620	13	-	1.087	32.222
Lasten							
Lonen en salarissen	-	159	3.968	-	-	-	4.127
Sociale lasten	-	39	1.084	-	-	-	1.123
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	245	16	-	-	-	261
Directe productiekosten	-	200	13.557	22	-	-	13.779
Overige bedrijfslasten	-	3	2.966	-	-	-	2.969
Som der bedrijfslasten	-	646	21.591	22	-	-	22.259
BEDRIJFSRESULTAAT	658	198	8.029	-9	-	1.087	9.963
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-		-	-	28	-	28
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-		1	-	-	-	1
Som der financiële baten en lasten	-	-	1	-	28	-	29
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	658	198	8.030	-9	28	1.087	9.992
Belastingen	-		-10	-	-	-	-10
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	658	198	8.020	-9	28	1.087	9.982

Cluster 1. De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht.

Cluster 2. Het verhuren van personeel of middelen, waaronder mede te verstaan het produceren van AV-materiaal voor derden.

Cluster 3. Het op de markt (laten) brengen van bladen.

Cluster 4. Het verkopen van producten of diensten van derden.

Cluster 5. Het houden van een webshop.

Cluster 6. Het oprichten van, of voor >20% deelnemen in, een entiteit.

Cluster 7. Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten; overig (beleggingen, kabelgelden, Sekam, Videma, etc.)

TOELICHTING V
SPONSORBIJDRAGEN EN BIJDRAGEN VAN DERDEN 2017 (model VII)

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000			
			totale bijdrage	CoBo fonds	Media (NPO)-fonds	overige derden
Mediafonds/NPO-fonds						
Close Up: Theo Van Doesburg	1	Mediafonds	134		134	
Close Up: Folkert De Jong	1	Mediafonds	121		121	
Close Up: Jennifer Tee	1	Mediafonds	128		128	
Vliegende Hollander	1	Mediafonds	91		91	
Ponies	8	Mediafonds	302		302	
Bijdragen Mediafonds/NPO-fonds			776		776	
CoBo-fonds						
Prinsengrachtconcert 2017	1	Cobofonds	39	39		
Flikken Maastricht serie 11-7 afl. 2017	7	Cobofonds	126	126		
Wim Sonneveld Gala Carre	1	Cobofonds	25	25		
Caps Club 3	8	Cobofonds	20	20		
Bijdragen CoBo			210	210		
Overige derden						
KWF Marathon 2017	1	KWF	519			519
Ik Gun Geluk	1	St. Liliame Fonds	130			130
Lang Leve De Muziek Show	12	St. Meer Muziek in de Klas	1.720			1.720
Lang Leve De Muziek Show	1	St. Meer Muziek in de Klas	400			400
Wie Is De Mol? 2017 (externe financiering)	10	molboekje	5			5
De Braboneger Basht!	8	NPO	3			3
Maestro	8	BGL	194			194
Maestro	8	Pr. BCFonds	500			500
Kunstuur: Biennale Venetie 2018	1	Mondriaanfonds	15			15
Kunstuur: Opdrachtgeverschap 2017	1	Mondriaanfonds	16			16
Euro Gay Pride	1	Out TV + POA	1			1
Musical Sing A Long	1	Stichting Uitmarkt	10			10
Flikken Rotterdam Serie 2	10	VRT	51			51
Flikken Maastricht Serie 11 - 7 afl. 2017	7	VRT	114			114
Prinsengrachtconcert 2017	1	St. Prinsengracht	55			55
Bijdragen van overige derden			3.733			3.733
Overieg programmaopbrengsten						
Dit Was Het Nieuws		Gouden Televisierring				
Tussen Kunst & Kitsch		Kaartverkoop	1			1
Gouden Televisierring		Kaartverkoop	67			67
VondelCS		Kaartverkoop	41			41
		Kaartverkoop	5			5
Overige programmaopbrengsten			114			114
Opbrengsten gebruiksrechten						
Eurovisie Songfestival 2017	3	EBU	20			20
Maestro	8	Sound of Data	11			11
Televisierring	1	Sound of Data	23			23
Opbrengsten gebruiksrechten			54			54
Totaal exploitatierekening TV			4.887	210	776	3.901
Mediafonds/NPO-fonds						
Madam	1	Mediafonds	145		145	
Moliere et Moi	16	Mediafonds	28		28	
Geen Noot Is Onschuldig/Belinfante	16	Mediafonds	160		160	
Lichtblauw Fluiten In Het Donker	1	Mediafonds/NPO Fonds	20		20	
Weihnachten Fluiten In Het Donker	1	Mediafonds/NPO Fonds	20		20	
Bijdragen Mediafonds/NPO-fonds			373		373	
Radioring Gala	1	Gem. Hilversum	5			5
Bijdragen overige derden			5			5
Opbrengsten gebruiksrechten						
Radioring	1	Sound of Data	1			1
Opbrengsten gebruiksrechten			1			1
Totaal exploitatierekening Radio			379		373	6
Totaal aansluiting exploitatierekening			5.266	210	1.149	3.907

TOELICHTING V**(VERVOLG)**

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000			
			totale bijdrage	CoBo fonds	Media- fonds	overige derden
Bijdragen van programma's die per ultimo 2017 in mindering zijn gebracht op de voorraad						
Televisie						
Rico & Indy	1	Mediafonds	30		30	
CU De Kraal Is Mooi	1	Mediafonds	131		131	
We Margiela	1	Mediafonds	144		144	
Grensland	1	Mediafonds	32		32	
Home Away From Home	1	Mediafonds	144		144	
Coppellia	1	Mediafonds	400		400	
Flikken Maastricht Serie 12		Cobofonds	140	140		
Krabbe Zoekt Gauguin		VandenEnde Foundation	29			29
Dit Was Het Nieuws 2018		Kaartverkoop	5			5
Tussen Kunst En Kitsch 2018		Kaartverkoop	81			81
Totaal exploitatierekening TV			1.136	140	881	115
Radio						
De niet verhoorde gebeden	1	Mediafonds	125		125	
Alles wordt prachtig	1	Mediafonds	4		4	
Ik wil gehoord worden	1	Mediafonds	58		58	
Totaal exploitatierekening Radio			187		187	
Totaal aansluiting "vermindering van voorraad" in balans			1.323	140	1.068	115

Bijdragen rechtstreeks uitbetaald aan buitenproducent

(deze bijdragen worden rechtstreeks aan producenten betaald. Als zodanig worden deze bijdragen niet als aparte opbrengsten in de staat van baten en lasten weergegeven)

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000			
			totale bijdrage	CoBo fonds	Media- fonds	overige derden
CoBo-fonds						
Caps Club-3	1	CoBofonds/Filmfonds/Caps Works	20	20		
Telefilm: Barista	1	CoBofonds/Filmfonds/CTM	20	20		
Telefilm 2017: Oopjen zoekt haar zusje	1	CoBofonds/Filmfonds/Fiction Valley	20	20		
		CoBofonds/Filmfonds/Family Affair				
Telefilm: De terugkeer van de wespandief	1	Film	810	810		
Teledoc: Een vak van leven en dood	1	CoBofonds/Filmfonds/Interakt	20	20		
Teledoc Campus: Dansend naar het einde (scenario)	1	CoBofonds/Filmfonds/Interakt	35	35		
Close Up: Janssen en Janssen	1	CoBofonds/Filmfonds/Interakt	82	82		
		CoBofonds/Filmfonds/Selfmade				
Close Up: Theo van Doesburg	1	Films B.V.	24	24		
Close Up: Folkert de Jong	1	CoBofonds/Filmfonds/Interakt	10	10		
Bijdragen CoBo		CoBofonds/Filmfonds/Diversen	1.041	1.041		
Bijdragen overige derden						
Telefilm: Jennifer Tee	1	Interakt	6			6
Mees Kees	24	PV Pictures + ZDF	3.365			3.365
Code M	1	Div. Partijen :o.a.	943			943
		Bijker/Government/Dutch Filmfund				
Een tegen 100	26	Endemol/Beneficient/NPL	2.080			2.080
Cultura/Kunstwedstrijd Picasso	1	SRC Reizen	4			4
We Stoppen	5	Alliantie Nederland Rookvrij	150			150
Vliegende Hollander	1	Topkapi TV	24			24
Musical Sing a long	1	Bankgiro Loterij	10			10
Uitmarkt Zaterdagavond 2017	1	Bankgiro Loterij	10			10
		SPARX + Mediacollege Amsterdam	50			50
Wraak360/De Bunker	1					
de Krant	1	Kemma & Zn.	6			6
Commando's	1	Kemma & Zn.	10			10
Madam	1	Crowdfunding + inleg prijzengeld	6			6
		Luisterboek Award				
Bijdragen overige derden		Diversen	6.664			6.664
Totaal ontvangen bijdragen derden door buitenproducent			7.705	1.041		6.664

TOELICHTING VI**EXPLOITATIEREKENING 2017 Programmabladen****TOTAAL**

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten		
Opbrengst programmabladen	29.620	31.126
Som der bedrijfsopbrengsten	29.620	31.126
Lasten		
Lonen en salarissen	3.968	3.993
Sociale lasten	1.084	1.043
Afschrijvingen op materiële vaste activa	16	35
Directe productiekosten	13.557	14.467
Overige bedrijfslasten	2.966	3.157
Som der bedrijfslasten	21.591	22.695
BEDRIJFSRESULTAAT	8.029	8.431
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	1	-
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	-	7-
Som der financiële baten en lasten	1	7-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	8.030	8.424
Belastingen	10-	1-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	8.020	8.423

Bovenstaande exploitatierekening is een totaal van de Programmabladen en als volgt onder te verdelen:

1. AVROBode	2.155	2.539
2. TV Film	1.019	699
3. Televizier	355	331
4. TrosKompas	3.653	3.952
5. TV Krant	762	827
6. Radar+	76	76
Totaal Programmabladen conform cluster 3	8.020	8.424

TOELICHTING VII

EXPLOITATIEREKENING 2017 Deelnemingen

TOTAAL

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	-	-
Lasten		
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	-	-
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	28	19
Som der financiële baten en lasten	28	19
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	28	19

Bovenstaande exploitatierekening is een totaal van de Deelnemingen en is als volgt onder te verdelen:

1. AKN CV	28	19
	<u>28</u>	<u>19</u>

BIJLAGE VIII

EXPLOITATIEREKENING 2017 Cluster 1,5 en 7

TOTAAL

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	1.758	799
Som der bedrijfsopbrengsten	1.758	799
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	22	34
	-	-
Som der bedrijfslasten	22	34
BEDRIJFSRESULTAAT	1.736	765
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	1.736	765

Bovenstaande opstelling is een totaal van de overige clusters en als volgt onder te verdelen:

1. De exploitatie van onverkort media-aanbod (cluster 1) zie verdere uitsplitsing pagina 46	658	473
2. Het houden van een webshop (cluster 5) zie verdere uitsplitsing pagina 47	9-	21-
3. Het op de markt brengen van overige producten (cluster 7) zie verdere uitsplitsing pagina 48	1.087	313
	1.736	765

BIJLAGE VIII

EXPLOITATIEREKENING 2017 Cluster 1,5 en 7

De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht (1)

(bedragen in € x 1.000)

	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	658	473
Som der bedrijfsopbrengsten	658	473
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	-	-
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	658	473
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	658	473

Bovenstaande opstelling is een totaal van cluster 4 en als volgt onder te verdelen:

1. Sales Beeld & Geluid	228	191
2. Royalties verkoop DVD/CD's	212	151
3. Verkoop uitzendrechten/formats/beeldmateriaal	183	71
4. Verkoop van fragmenten	35	60
	658	473

BIJLAGE VIII**EXPLOITATIEREKENING 2017 Cluster 1,5 en 7****Het houden van een webshop (5)**

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	13	13
Som der bedrijfsopbrengsten	13	13
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	22	34
Som der bedrijfslasten	22	34
BEDRIJFSRESULTAAT	9-	21-
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	9-	21-

Per fusiedatum zijn de activiteiten voor de beide webwinkels samengevoegd. Ook de verkopen van evenementen voor leden lopen via de webwinkel. Vanaf 2015 zullen de toerekeningen van de verschillende activiteiten plaatsvinden. Tevens zijn er éénmalige kosten opgenomen met betrekking tot de integratie van de webwinkels van beide rechtsvoorgangers en de nieuwe website.

BIJLAGE VIII

EXPLOITATIEREKENING 2017 Cluster 1,5 en 7

Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten;
overig (beleggingen, kabelgelden, Sekam, Videma, etc.) (7)

(bedragen in € x 1.000)

	Totaal 2017	Totaal 2016
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	1.087	313
Som der bedrijfsopbrengsten	1.087	313
Lasten		
Lonen en salarissen	-	-
Directe productiekosten	-	-
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	1.087	313
Som der financiële baten en lasten	-	-
Exploitatieresultaat voor toerekeningen eigen bijdragen	1.087	313

Bovenstaande opstelling is een totaal van cluster 13 en als volgt onder te verdelen:

1. Videma/Sekam-vergoeding	647	148
2. Opbrengsten panden niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	173	13
3. Royalties/verkopen producten m.b.t. programma's	140	67
4. Kabelgelden via producenten	127	85
	1.087	313

Bestemming van het resultaat

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

De statuten van de Vereniging bepalen dat het resultaat vastgesteld wordt door de Verenigingsraad.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2016

De jaarrekening AVROTROS is vastgesteld door de Verenigingsraad. De raad heeft de bestemming van het resultaat 2016 vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2017

Voorgesteld wordt het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2017 van -/- € 456.000 als volgt te verwerken:

Een bedrag van € 456.000 wordt onttrokken aan de Reserve voor media-aanbod. Hiermee komt de Reserve voor media-aanbod 2017 op het bedrag van € 5.044.000.

Dit voorstel zal aan de Verenigingsraad op 21 april 2018 worden voorgelegd ter vaststelling.

Ondertekening van de jaarrekening

Hilversum, 4 april 2018

Directie:

E.G.J. van Stade, Algemeen directeur

N. van 't Hooft, Zakelijk directeur

B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de raad van toezicht van Vereniging AVROTROS

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 van Vereniging AVROTROS te Hilversum ('de vereniging') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging AVROTROS op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016; en
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige exploitatierekening over 2017
- het kasstroomoverzicht over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Regeling Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging AVROTROS zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

5UTDTNHU5F6E-46737642-17

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag 2017 Statutaire Directie AVROTROS;
- Jaarverslag 2017 Raad van Toezicht AVROTROS;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directie verslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het directie verslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de WNT. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 4 april 2018
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. W. Poot RA